

**NEATLIEKAMĀS MEDICĪNISKĀS PALĪDZĪBAS
DIENESTA
2009.GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS**

Rīga – 2010

Saturs

Tekstā lietotie saīsinājumi	3
1 NMP dienesta darbības raksturojums	4
1.1 NMP dienesta juridiskais statuss	4
1.2 Politikas jomas un darbības virzieni	4
1.3 NMP dienesta darbības mērķis	5
1.4 NMP dienesta funkcijas	5
1.5 NMP dienesta uzdevumi	5
2 NMP dienesta izveide un darbības uzsākšana	6
2.1 Darbības teritorijas paplašināšana	6
2.2 NMP dienesta struktūra	14
3 NMP dienesta operatīvā darbība	18
3.1 Iestrādes operatīvā darba pilnveidošanai	18
<i>NMP pietuvināšana iedzīvotājiem .....</i>	<i>18</i>
<i>Izsaukumā tiek nosūtīta tuvākā brīvā atbilstošā profila brigāde .....</i>	<i>19</i>
<i>Brigāžu satikšanās un pacientu pārņemšanas princips .....</i>	<i>19</i>
<i>Vienota izsaukumu pieņemšanas un brigāžu vadības modeļa ieviešana .....</i>	<i>19</i>
<i>Vienotu kārtību, instrukciju un vadlīniju ieviešana NMP nodrošināšanā .....</i>	<i>19</i>
<i>Augsti kvalificētu speciālistu piesaiste .....</i>	<i>20</i>
<i>Vienota pacientu stacionēšanas kārtība .....</i>	<i>20</i>
3.2 NMP dienesta darbību raksturojošo rezultātīvo radītāju izpildes analīze (NMP izsaukumu analīze, izsaukumus monitorings gripas laikā, sala laikā utt.)	20
3.2.1 NMP dienesta brigāžu darba rādītāji	20
3.2.2 NMP dienesta Operatīvās medicīnas daļas darbība	23
<i>Reaģēšana ārkārtas medicīniskās situācijās kopā ar citiem glābšanas dienestiem .....</i>	<i>23</i>
<i>Reaģēšana ārkārtas medicīniskās situācijās veselības aprūpes iestādēs .....</i>	<i>23</i>
<i>NMP nodrošināšana liela mēroga valsts nozīmes pasākumos .....</i>	<i>28</i>
4 Pārskata gada galvenās prioritātes un to īstenošana	28
4.1 Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju pilnveidošana	28
4.2 Medikamentu, medicīniskā aprīkojuma un OMT nodrošinājums	29
4.3 Personāla apmācības plānošana un organizēšana	31
4.4 Katastrofu medicīnas sistēmas darbības plānošana un organizēšana	33
4.5 Starptautiskā sadarbība	36
5 NMP dienesta kvalitātes vadības sistēma	38
6 Budžeta informācija	38
6.1 Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	39

6.1.1	NMP dienesta finansējums un tā izlietojums	39
6.1.2	Katastrofu medicīnas centra finansējums un tā izlietojums	40
6.2	Par valsts investīciju un ES ieguldījumu programmu projektiem	40
7	Personāls	42
7.1	Darbinieku skaits, struktūra un personāla mainība	42
7.2	Personāla izglītība	43
7.3	Personāla novērtēšana	44
8	Komunikācija ar sabiedrību	44
9	Galvenās plānotās aktivitātes 2010.gadā.....	46

Tekstā lietotie saīsinājumi

NMP dienests – Neatliekamās medicīniskā palīdzības dienests

NMP – neatliekamā medicīniskā palīdzība

IKT – informācijas un komunikāciju tehnoloģijas

KMC – Katastrofu medicīnas centrs

MK – Ministru kabinets

OMT – operatīvais medicīniskais transportlīdzeklis

OMD – Operatīvās medicīnas daļa

1 NMP dienesta darbības raksturojums

1.1 NMP dienesta juridiskais statuss

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests (turpmāk – NMP dienests) ir veselības ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas tika izveidota saskaņā ar MK 29.01.2009. rīkojumu Nr.75 „Par tiešās pārvaldes iestādes "Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests" izveidošanu” 2009.gada 1.februārī.

Nodrošinot valsts pārvaldes institucionālās sistēmas pilnveidošanu un darbības efektivitāti, ar Ministru kabineta 09.11.2009. rīkojumu Nr.766 „Par Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta un Katastrofu medicīnas centra reorganizāciju” tika reorganizētas veselības ministra pakļautībā esošas iestādes „Katastrofu medicīnas centrs” un „Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests”, tās apvienojot, un ar 2009.gada 1.decembri izveidojot jaunu veselības ministra pakļautībā esošu iestādi – „Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests”.

NMP dienesta darbību nosaka MK 15.12.2009. noteikumi Nr.1480 „Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta nolikums” un MK 26.01.2010. noteikumi Nr.81 „Noteikumi par Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta sniegto maksas pakalpojumu cenrādi”.

1.2 Politikas jomas un darbības virzieni

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta attīstības pamatnostādnes¹ noteiktais **politikas mērķis**: Nodrošināt saslimušajiem un cietušajiem vienlīdzīgas iespējas savlaicīgi saņemt kvalitatīvu neatliekamo medicīnisko palīdzību dzīvībai un veselībai kritiskos stāvokļos ikdienā un ārkārtēju situāciju gadījumos.

NMP dienesta *darbības virzieni*:

- ✓ Vienotas neatliekamās medicīniskās palīdzības sistēmas plānošana, ieviešana un organizēšana valstī – pirmsslimnīcas NMP funkcijas pārņemšana no pašvaldībām;
- ✓ Neatliekamās medicīniskās palīdzības organizēšana un nodrošināšana iedzīvotājiem pirmsslimnīcas etapā;
- ✓ Apmācību organizēšana neatliekamās medicīniskās palīdzības un pirmās palīdzības sniegšanā, katastrofu medicīnā, kā arī dalība citu institūciju organizētajās mācībās;
- ✓ Katastrofu medicīnas sistēmas darbības plānošana un organizēšana;
- ✓ Neatliekamās medicīniskās palīdzības organizēšana un nodrošināšana ārkārtas medicīniskajās situācijās un katastrofās, kā arī gadījumos, ja nepieciešamais medicīniskās palīdzības apjoms pārsniedz ārstniecības iestādes resursu iespējas;
- ✓ Starptautiskās sadarbības nodrošināšana sabiedrības veselības aizsardzības jautājumos;
- ✓ Medicīnisko ierīču un medikamentu valsts materiālo rezervju glabāšana;
- ✓ Kvalitātes vadības sistēmas izstrāde un ieviešana;
- ✓ Personāla politikas izstrāde;
- ✓ Sabiedrības informēšana par neatliekamās medicīniskās palīdzības saņemšanu un NMP dienesta darbu.

---

¹ Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta attīstības pamatnostādnes (informatīvā daļa) – Apstiprinātas ar MK 12.07.2005. rīkojumu Nr.444

1.3 NMP dienesta darbības mērķis

Saskaņā ar NMP dienesta nolikumu² tā darbības mērķis ir īstenot vienotu valsts politiku neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas jomā.

1.4 NMP dienesta funkcijas

NMP dienestam ir šādas funkcijas:

- ✓ organizēt un nodrošināt neatliekamo medicīnisko palīdzību iedzīvotājiem pirmsslimnīcas etapā;
- ✓ organizēt apmācības neatliekamās medicīniskās palīdzības un pirmās palīdzības sniegšanā, kā arī katastrofu medicīnā;
- ✓ plānot katastrofu medicīnas sistēmas darbību, organizēt un nodrošināt neatliekamo medicīnisko palīdzību ārkārtas medicīniskajās situācijās un katastrofās, kā arī gadījumā, ja nepieciešamais medicīniskās palīdzības apjoms pārsniedz ārstniecības iestādes resursu iespējas;
- ✓ glabāt medicīnisko ierīču un medikamentu valsts materiālās rezerves.

1.5 NMP dienesta uzdevumi

Lai īstenotu noteiktās funkcijas, NMP dienestam ir šādi uzdevumi:

- ✓ plānot, vadīt, koordinēt un sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību iedzīvotājiem ikdienā, ārkārtas medicīniskajās situācijās un katastrofās;
- ✓ plānot, organizēt un nodrošināt neatliekamo medicīnisko palīdzību pēc ārstniecības iestādes pieprasījuma, ja nepieciešamais medicīniskās palīdzības apjoms pārsniedz ārstniecības iestādes resursu iespējas;
- ✓ ārkārtas medicīniskajās situācijās organizēt personu pārvešanu un ievietošanu ārstniecības iestādē, kurā iespējams sniegt nepieciešamo medicīnisko palīdzību;
- ✓ koordinēt un nodrošināt medicīnisko evakuāciju valstī;
- ✓ sadarbībā ar pašvaldībām koordinēt ārstniecības iestāžu katastrofu medicīnas plānu izstrādāšanu;
- ✓ izstrādāt un reizi gadā aktualizēt valsts katastrofu medicīnas plānu un iesniegt to apstiprināšanai Veselības ministrijā;
- ✓ nodrošināt sadarbību ar citiem ārkārtas situāciju un katastrofu seku likvidēšanā iesaistītajiem dienestiem;
- ✓ plānot un koordinēt rīcību sabiedrības veselības apdraudējuma gadījumā un sabiedrības veselības ārkārtas situācijās;
- ✓ nodrošināt Pasaules Veselības organizācijas koordinācijas punkta funkcijas Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu darbības jomā;
- ✓ nodrošināt Eiropas Savienības Bioloģiskā un ķīmiskā terorisma agrīnās brīdināšanas sistēmas (RAS-BICHAT) darbību un kontaktpunkta funkcijas Latvijā;
- ✓ nodrošināt NMP dienesta personāla apmācību un kvalifikācijas uzturēšanu;
- ✓ organizēt citu ārstniecības personu, studentu, rezidentu un cita neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā iesaistītā personāla apmācību;

² MK 15.12.2009. noteikumi Nr.1480 „Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta nolikums”.

- ✓ apmācīt un sagatavot ārstniecības personas dalībai starptautiskajās humānās palīdzības misijās;
- ✓ sadarbībā ar profesionālajām asociācijām un organizācijām sagatavot mācību programmas neatliekamās medicīniskās palīdzības un pirmās palīdzības sniegšanā, katastrofu medicīnā, kā arī pirmās palīdzības pasniedzēju apmācībā;
- ✓ apmācīt pirmās palīdzības pasniedzējus;
- ✓ izsniegt, apturēt vai anulēt izglītības iestāžu vai pasniedzēju apliecības, kas ļauj veikt apmācību pirmās palīdzības sniegšanā;
- ✓ plānot un organizēt ārkārtas medicīnisko un ārkārtas sabiedrības veselības situāciju treniņu apmācības un piedalīties tajās, kā arī organizēt praktiskās mācības pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā;
- ✓ piedalīties reģionāla, valsts un starptautiska mēroga civilās aizsardzības mācībās, katastrofu un krīžu novēršanas un pārvarēšanas plānošanas un praktiskajās mācībās;
- ✓ plānot nepieciešamos materiāltehniskos resursus neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanai;
- ✓ nodrošināt operatīvo medicīnisko rezervju veidošanu, uzturēšanu un atjaunošanu, kā arī uzraudzīt to lietošanu;
- ✓ izstrādāt, papildināt un attīstīt katastrofu medicīnas sistēmas darbības nodrošināšanai nepieciešamās informācijas uzskaiti par valsts un pašvaldību ārstniecības iestāžu materiāli tehnisko nodrošinājumu, kā arī par personām, kas ir apmācītas pirmās palīdzības sniegšanā;
- ✓ izstrādāt priekšlikumus par NMP dienesta un glābšanas dienestu nodrošinājumu ar medicīnisko aprīkojumu, tā savietojamību un modernizāciju;
- ✓ izstrādāt priekšlikumus par valsts materiālo rezervju veidošanu, atjaunošanu, nomaiņu, norakstīšanu un nomenklatūras precizēšanu;
- ✓ uzglabāt, uzskaitīt un atjaunot medicīnisko ierīču un medikamentu valsts materiālās rezerves, kā arī organizēt to realizēšanu;
- ✓ sadarbībā ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem izstrādāt priekšlikumus par Nacionālo bruņoto spēku nodrošinājumu ar medicīnisko aprīkojumu un organizēt apmācības aprīkojuma lietošanā;
- ✓ piedalīties normatīvo aktu projektu izstrādē un atzinumu sniegšanā par citu institūciju sagatavotajiem iestādes kompetencē esošajiem normatīvo aktu projektiem;
- ✓ informēt sabiedrību par neatliekamās medicīniskās palīdzības saņemšanu un profilaktiskiem pasākumiem sabiedrības veselības apdraudējuma gadījumā;
- ✓ atbilstoši kompetencei izskatīt fizisku un juridisku personu sūdzības, iesniegumus un priekšlikumus;
- ✓ veikt citus normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus.

2 NMP dienesta izveide un darbības uzsākšana

2.1 Darbības teritorijas paplašināšana

Lai īstenotu vienotu valsts politiku neatliekamās medicīniskās palīdzības (turpmāk - NMP) jomā un sasniegtu politikas dokumentos noteiktos pirmsslimnīcas NMP attīstības mērķus, ar 2009.gada 1.februāri tika izveidota tiešās pārvaldes iestāde "Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests"³. Tika plānots NMP dienestā iekļaut 39 pašvaldību NMP pakalpojumu sniedzējus un pārņemt pirmsslimnīcas NMP funkcijas nodrošināšanu attiecīgajā teritorijā, kā arī izveidot piecus reģionālos vadības un dispečeru centrus Rīgā, Vidzemē, Kurzemē, Zemgalē un Latgalē.

³ MK 29.01.2009. rīkojums Nr.75 Par tiešās pārvaldes iestādes "Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests" izveidošanu.

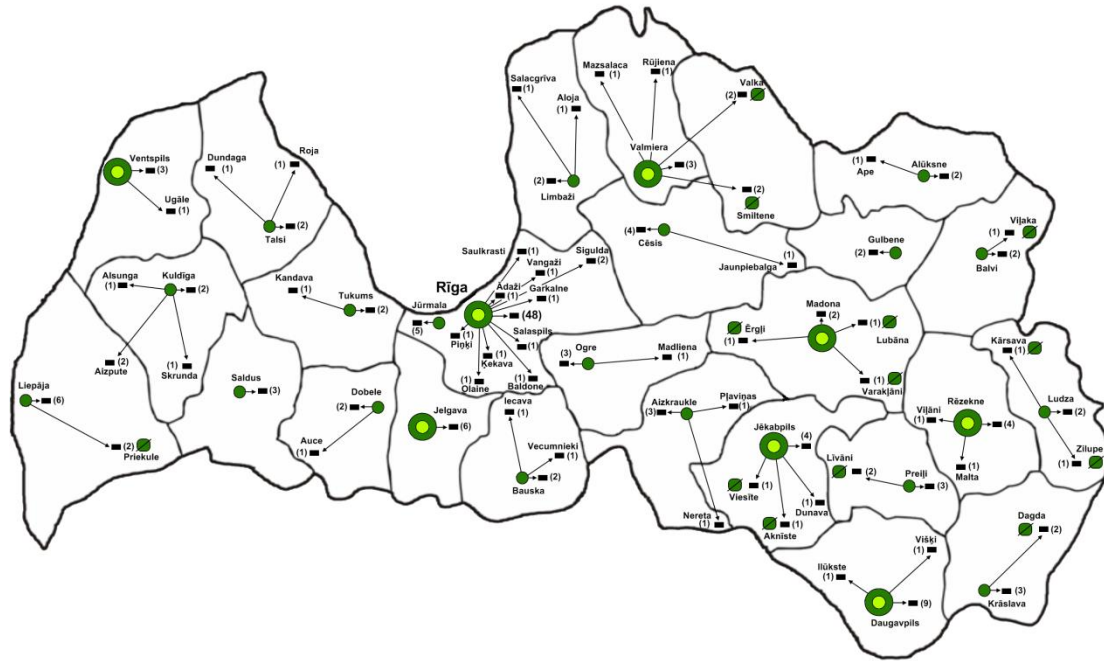
Sadarbībā ar rajonu pašvaldībām un līdzšinējiem pakalpojuma sniedzējiem NMP dienestā tika organizēts pirmsslimnīcas NMP nodrošināšanas funkcijas pārņemšanas process. Savstarpēji vienojoties, tika lemts par darbinieku, materiāltehniskā nodrošinājuma, finanšu un saistību pārņemšanas nosacījumiem, kārtību un termiņiem.

Laikā no 2009. gada 16.aprīļa līdz 31.decembrim NMP dienestā ir iekļāvušies šādi bijušie pašvaldību NMP pakalpojumu sniedzēji (skat. kartes Nr.1, Nr.2, Nr.3):

	NMP pakalpojuma sniedzēja iestāde	NMP brigāžu skaits iestādē	Pievienojas NMP dienestam
1.	Rīgas pašvaldības iestāde „Rīgas ātrās medicīniskās palīdzības stacija”	59	16.04.2009.
2.	Valmieras rajona padomes SIA „Neatliekamā medicīniskā palīdzība”	5	01.07.2009.
3.	SIA „Vidzemes slimnīca”	2	01.07.2009.
4.	Tukuma rajona padomes aģentūra „Tukuma slimnīca”	3	01.07.2009.
5.	Cēsu rajona pašvaldības aģentūra „Cēsu rajona slimnīca”	6	01.08.2009.
6.	Madonas rajona pašvaldības SIA „Madonas slimnīca”	2	01.08.2009.
7.	Varakļānu pilsētas pašvaldības SIA „Varakļānu slimnīca”	1	01.08.2009.
8.	Ērgļu pašvaldības SIA „Ērgļu slimnīca”	1	01.08.2009.
9.	Lubānas pašvaldības iestāde „Lubānas veselības un sociālās aprūpes centrs”	1	01.08.2009.
10.	Balvu rajona pašvaldības aģentūra „Balvu slimnīca”	3	01.08.2009.
11.	Viļakas pilsētas pašvaldības aģentūra „Viļakas slimnīca”	1	01.08.2009.
12.	Pašvaldības iestāde „Daugavpils neatliekamās medicīniskās palīdzības stacija”	11	01.09.2009.
13.	Talsu rajona pašvaldības aģentūra „Talsu rajona ātrā medicīniskā palīdzība”	4	01.09.2009.
14.	SIA „Kuldīgas slimnīca”	7	01.09.2009.
15.	Gulbenes rajona pašvaldības SIA „Gulbenes slimnīca”	2	01.09.2009.
16.	SIA „Limbažu slimnīca”	4	01.10.2009.
17.	SIA „Sarkanā Krusta Smiltenes slimnīca”	2	01.10.2009.
18.	Dagdas pilsētas pašvaldības iestāde „Dagdas slimnīca”	2	01.10.2009.
19.	SIA „Kārsavas slimnīca”	1	01.10.2009.
20.	SIA „Krāslavas slimnīca”	3	01.10.2009.
21.	SIA „Ludzas rajona slimnīca”	3	01.10.2009.
22.	SIA „Zilupes veselības un sociālās aprūpes centrs”	1	01.10.2009.
23.	SIA „Saldus medicīnas centrs”	3	01.10.2009.
24.	SIA „Jelgavas neatliekamās medicīniskās palīdzības stacija”	6	01.11.2009.
25.	SIA „Aizkraukles slimnīca”	5	01.11.2009.
26.	SIA „Bauskas slimnīca”	4	01.11.2009.
27.	SIA „Alūksnes slimnīca”	3	01.12.2009.
28.	Līvānu novada domes pašvaldības SIA „Līvānu slimnīca”	2	01.12.2009.
29.	SIA „Preiļu slimnīca”	3	01.12.2009.

NMP sistēmas struktūra (2009.gada janvāris)

Karte Nr.1. NMP sistēmas struktūra 2009.gada janvārī.

NMP dienesta darbības teritorija (2009.gada septembris)

(2009.gada septembris)

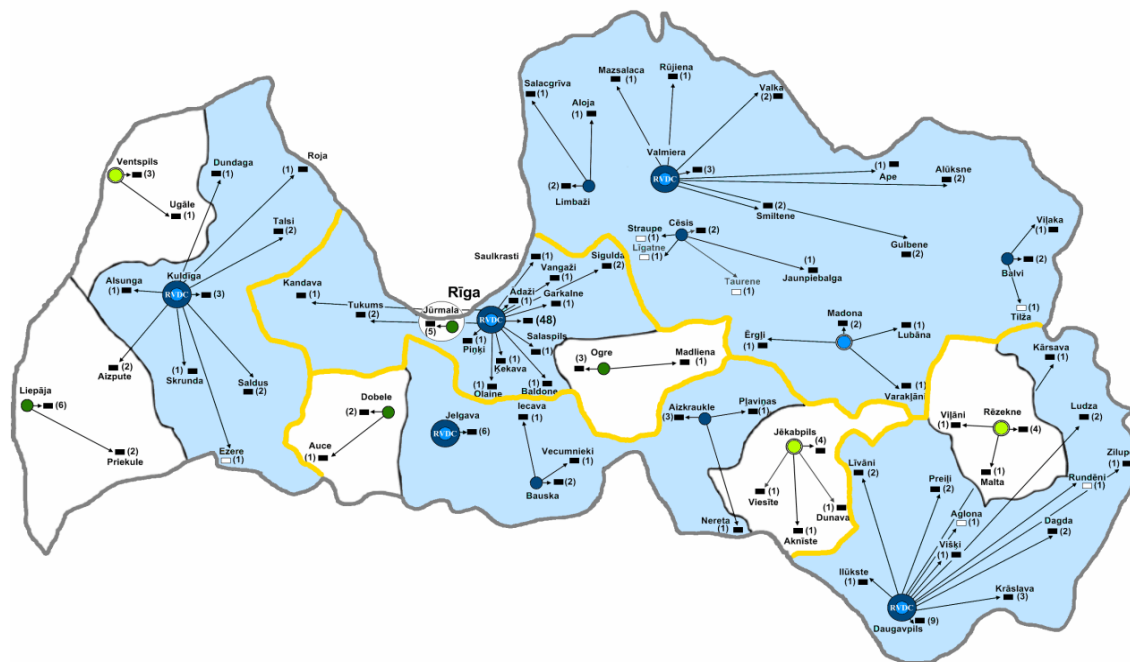

Karte Nr.2. NMP dienesta darbības teritorija 2009.gada septembrī.

NMP dienesta darbības teritorijas

(2009.gada decembris)

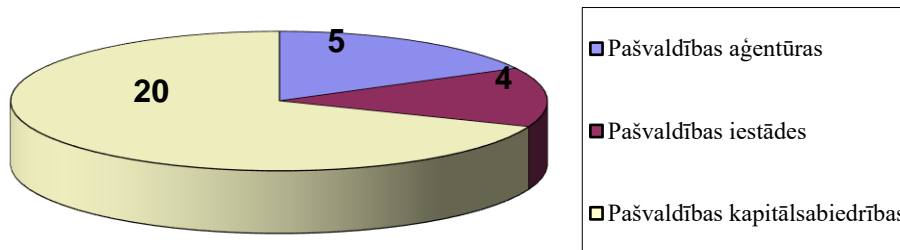

Karte Nr.3. NMP dienesta darbības teritorija 2009.gada decembrī.

Pirmsslimnīcas neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanas funkcijas pārņemšanas juridiskie aspekti

Pirmsslimnīcas NMP nodrošināšanas funkcijas pārņemšanas juridiskos aspektus galvenokārt noteica attiecīgās pašvaldības nostāja funkcijas pārņemšanas procesā un pieņemtie lēmumi, kā arī līdzšinējā pirmsslimnīcas NMP sniedzēja juridiskais statuss un atsaucība.

NMP dienests pirmsslimnīcas NMP nodrošināšanas funkciju ir pārņēmis gan no pašvaldības iestādēm un aģentūrām, gan no pašvaldības kapitālsabiedrībām (SIA) (skat. 1.attēlu).

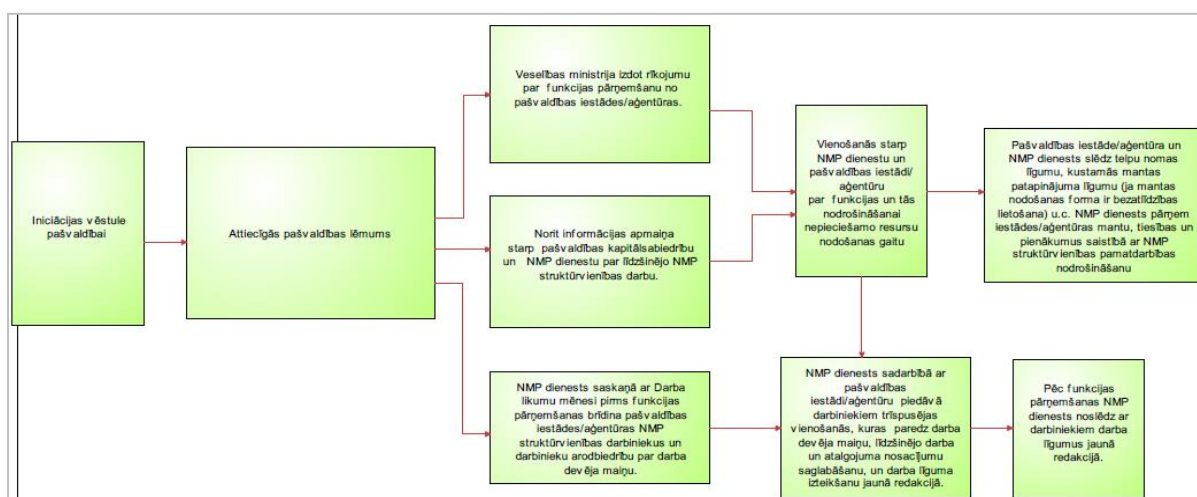

1.attēls. Pirmsslimnīcas NMP nodrošināšanas funkcijas pakalpojumu sniedzēju juridiskais statuss Latvijas pašvaldībās, no kurām NMP dienests pārņēmis funkciju 2009.gadā.

Divos gadījumos līdz ar funkcijas nodošanu (Valmieras rajona padomes SIA „Neatliekamā medicīniskā palīdzība” un Jelgavas pilsētas domes SIA „Jelgavas neatliekamās medicīniskās palīdzības stacija”) pašvaldība valstij nodeva arī pašvaldības kapitālsabiedrības kapitāla daļas.

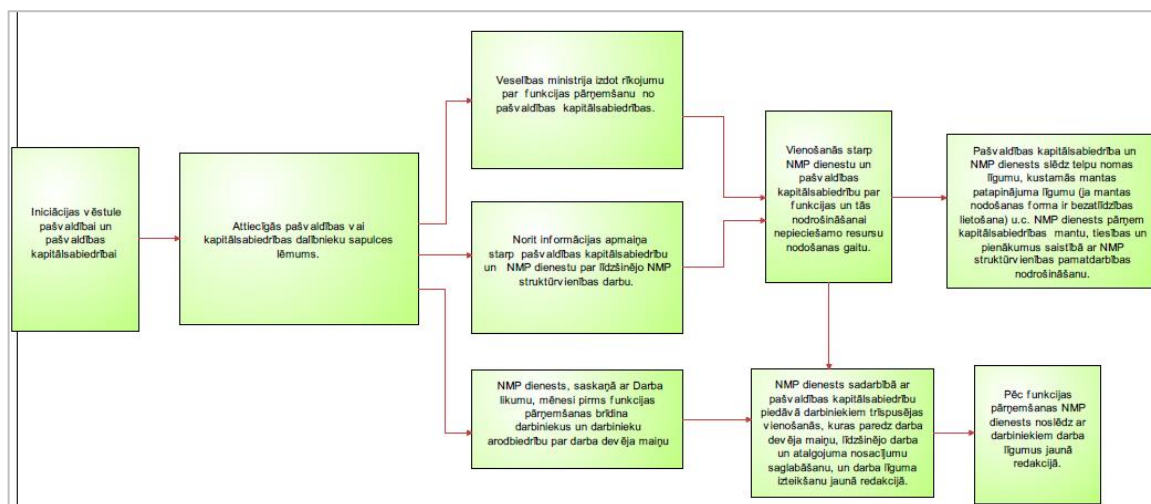
Lai NMP dienests varētu pārņemt pirmsslimnīcas NMP nodrošināšanas funkciju no līdzšinējiem funkcijas nodrošinātājiem, sadarbībā ar vietējo pašvaldību, tās iestādi, aģentūru vai kapitālsabiedrību tika veikta virkne juridiska rakstura darbību, nodrošinot funkcijas pārņemšanas procesa likumību un leģitimitāti (skat. 2. un 3.attēlu).

2.attēls. NMP nodrošināšanas funkcijas pārņemšanas no pašvaldības iestādēm/aģentūrām process.

Kā redzams 2.attēlā procesa pamatā ir NMP dienesta iniciācijas vēstule pašvaldībai par pirmsslimnīcas NMP nodrošināšanas funkcijas nodošanu un attiecīgās pašvaldības lēmums par pirmsslimnīcas NMP nodrošināšanas funkcijas nodošanu, termiņiem, materiāltehnisko nodrošinājumu un tā nodošanas firmu. Pamatojoties uz pašvaldības lēmumu tiek slēgta gan vienošanās starp NMP dienestu un pašvaldības iestādi vai aģentūru par faktisko pirmsslimnīcas NMP nodrošināšanas funkcijas nodošanas gaitu un termiņiem, gan slēgtas vienošanās ar NMP struktūrvienības darbiniekiem par darba tiesisko attiecību turpināšanu, gan pārslēgti saimnieciskie līgumi u.c.

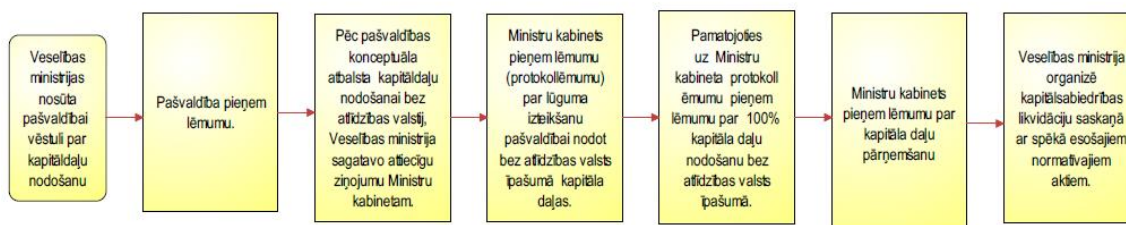
Gadījumos, kad pirmsslimnīcas NMP funkcijas nodrošināšana bija pašvaldības iestādes vai aģentūras vienīgā funkcija, piemēram, Talsu rajona pašvaldības aģentūrai „Talsu rajona ātrā medicīniskā palīdzība” un Daugavpils Neatliekamās medicīniskās palīdzības stacija, pašvaldība lemjot par funkcijas nodošanu, vienlaicīgi lēma arī par resursu nodošanu un tiesību un saistību pāreju NMP dienestam. Šādā gadījumā vienošanās par pirmsslimnīcas NMP nodrošināšanas funkcijas nodošanu netika slēgta, jo nodošanas process un termiņi jau tika noteikti pašvaldības lēmumā.

3.attēls. Pirmsslimnīcas NMP nodrošināšanas funkcijas pārņemšanas no pašvaldības kapitālsabiedrībām process.

Kopumā pirmsslimnīcas NMP nodrošināšanas funkcijas pārņemšanas process no pašvaldības kapitālsabiedrībām ir līdzīgs kā pārņemot funkciju no pašvaldības iestādēm vai aģentūrām. Būtiskākā atšķirība ir tā, ka par pirmsslimnīcas NMP nodrošināšanas funkcijas nodošanu, ko līdz šim veica pašvaldības kapitālsabiedrība var lemt arī kapitālsabiedrības darbinieku sapulce.

Gadījumos, kad pašvaldībās pirmsslimnīcas NMP nodrošināšanas funkciju īstenoja kapitālsabiedrība, līdz ar funkcijas nodošanu tik risināts jautājums par kapitālsabiedrības kapitāldaļu nodošanu bez atlīdzības valstij (skatīt 4.attēlu).

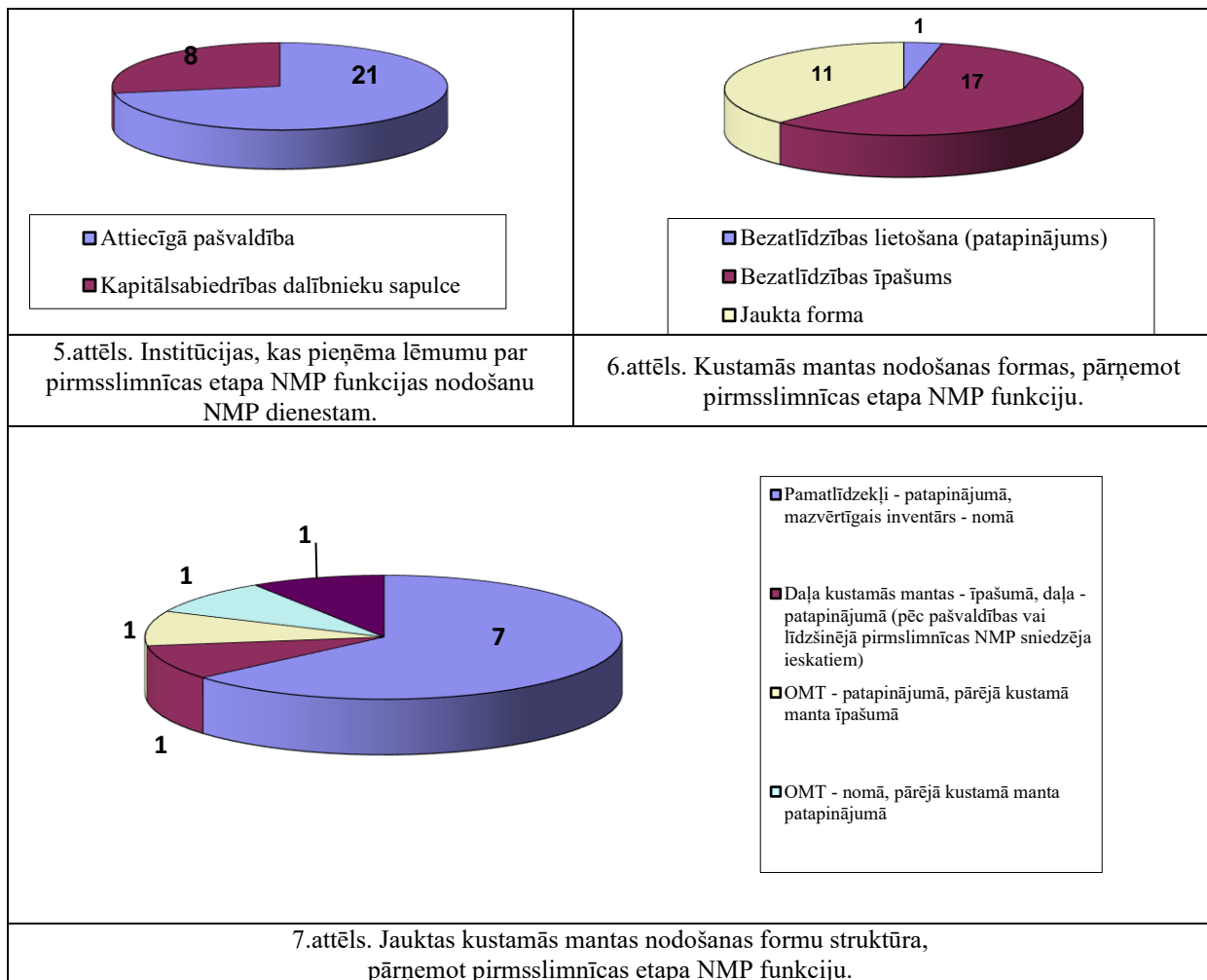
4.attēls. Pašvaldības kapitālsabiedrības kapitāla daļu nodošanas process bez atlīdzības valstij.

Pašvaldības kapitālsabiedrības kapitāla daļu nodošanas process bez atlīdzības valstij ir samērā juridiski komplikēts process. Pašvaldībai jāpieņem virkne lēmumu, piemēram, nodot pirmsslimnīcas NMP nodrošināšanas funkcijas veikšanu NMP dienestam, kapitālsabiedrības NMP nodrošināšanas funkcijas veikšanai NMP dienestam nodot kapitālsabiedrības piederošos materiāltehnisko resursus, noslēdzot patapinājuma līgumu, kā arī tiesības un saistības, tai skaitā tiesības un saistības, kas izriet no spēkā esošajām darba tiesiskajām attiecībām ar darbiniekiem, kas tieši iesaistīti NMP nodrošināšanā. Tāpat pašvaldībai jālemj par telpu nodošanu NMP dienestam kārtību un formu un visbeidzot, pēc attiecīga Ministru kabineta protokollēmuma pieņemšanas, par pašvaldībai piederošās kapitālsabiedrības kapitāla daļu bez atlīdzības nodošanu valsts īpašumā.

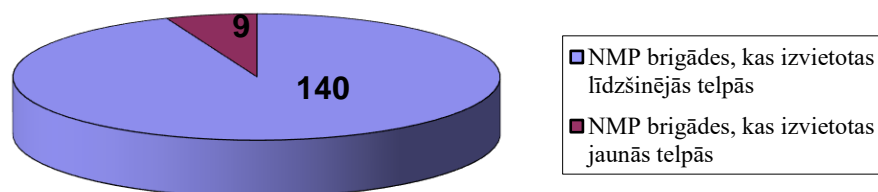
Pārņemot pirmsslimnīcas NMP nodrošināšanas funkciju, NMP dienests lūdz pašvaldībām, to iestādēm, aģentūrām vai kapitālsabiedrībām, lemjot par pirmsslimnīcas NMP nodrošināšanas funkcijas nodošanu vienlaicīgi lemt par funkcijas nodrošināšanai

nepieciešamo materiāltehnisko resursu (kustamās mantas) nodošanu. Pašvaldības vai konkrētas kapitālsabiedrības dalībnieku sapulce (skat. 2.attēlu un 3.attēlu), lemjot par materiāltehnisko līdzekļu nodošanu NMP dienestam, izvēlējās dažādas kustamās mantas nodošanas formas (skat. 5., 6. un 7.attēlu).

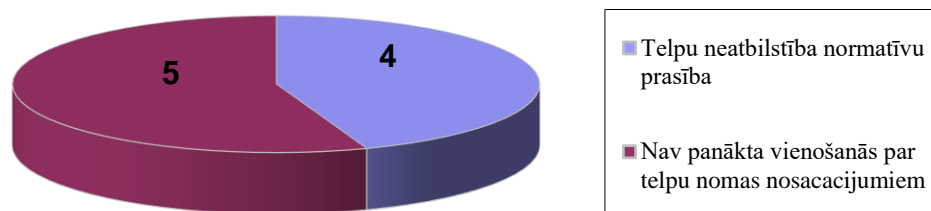

Izskatot jautājumu par pārņemto NMP brigāžu nodrošinājumu ar darba telpām, primārais NMP dienestam bija, lai darba telpas ir piemērotas NMP brigāžu darbam un atbilst MK 20.01.2009. noteikumu Nr.60 „Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām” 67.punkta prasībām. Ņemot vērā šo nosacījumu NMP dienests 2009.gadā pārņemtās 149 NMP brigādes, slēdzot telpu nomas līgumus, izvietoja gan līdzšinējās NMP brigāžu lokalizācijas vietās, gan pārvietoja uz jaunām telpām (skatīt 8.attēlu).

8.attēls. NMP brigāžu izvietojums līdzšinējās un jaunās telpās.

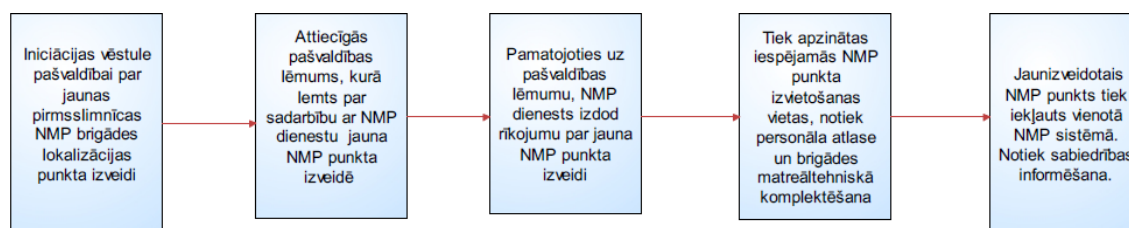
Pēc funkcijas pārņemšanas NMP brigāžu telpu noma ir bijuši dažādi iemesli (skatīt 9.attēlu).

9.attēls. Iemesli NMP brigāžu telpu nomaīnai 2009.gadā.

Lai nodrošinātu ekonomisku valsts budžeta līdzekļu izlietojumu, NMP dienests 2009.gadā vērsās pie Valsts akciju sabiedrības „Valsts nekustamie īpašumi” ar lūgumu piedāvāt NMPD dienestam alternatīvus valsts īpašumā esošus nomas objektus NMP brigāžu izvietojšanai tajās vietās, kurās līdz šim lietotās telpas neatbilst spēkā esošo normatīvo aktu prasībām vai esošo telpu īpašnieki telpas nomāja par nesamērīgi augstām nomas cenām. Ņemot vērā arī Valsts policijas reģionālo reformu, NMP dienests ir aicinājis arī Valsts policiju sadarboties, informējot par atbrīvotām telpām, kuras iespējams varētu tikt izmantotas NMP brigāžu vajadzībām reģionos. Šādā veidā NMP dienests plāno ne tikai nodrošināt NMP brigāžu pietuvināšanu iedzīvotājiem un atbilstošus apstākļus NMP brigāžu personālam, bet arī sekmē valsts īpašumā un Valsts policijas valdījumā esošo nekustamo īpašumu racionālu izmantošanu un efektīvu apsaimniekošanu.

2009.gadā NMP dienests izveidoja un izvietoja NMP brigādes 7 jaunās vietās, kur līdz šim NMP brigādes nebija izvietotas. Šī procesa tiesiskie aspekti atspoguļoti 10.attēlā.

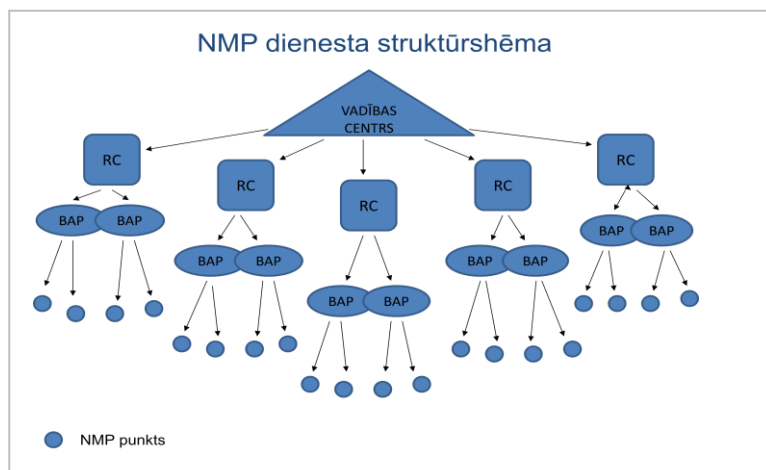

10.attēls. Jaunu NMP punktu izveides process.

2.2 NMP dienesta struktūra

Pakāpeniski 2009.gada laikā veidojās NMP dienesta struktūra, ko veido NMP dienesta vadības centrs, 5 reģionālie vadības un dispečeru centri (Rīgas, Vidzemes, Latgales, Kurzemes un Zemgales), brigāžu atbalsta centri (saīsināti – BAC) un neatliekamās medicīniskās palīdzības punkti (turpmāk - NMP punkti).

11.attēls. NMP dienesta struktūrshēma.

NMP dienesta vadības centrs

Palielinoties darba apjomam līdz ar pakāpenisku NMP dienesta darbības teritorijas paplašināšanos, pieaug nepieciešamība palielināt administratīvo kapacitāti NMP dienestā, kas nodrošinātu sekojošas funkcijas:

- ✓ NMP dienesta operatīvā darba organizēšana, koordinēšana un vadība ikdienā un ārkārtas situācijās;
- ✓ pacientu vienotas hospitalizācijas koordinēšana;
- ✓ specializētās NMP nodrošināšana;
- ✓ brigāžu personāla apmācības organizēšana neatliekamās medicīniskās palīdzības un pirmās palīdzības sniegšanā, kā arī katastrofu medicīnā;
- ✓ katastrofu medicīnas sistēmas darbības plānošana;
- ✓ NMP dienesta administratīvā vadība.

Pārskata periodā saskaņā ar MK 09.09.2009. rīkojumu Nr.608 „Par Katastrofu medicīnas centra reorganizāciju” tika reorganizēta veselības ministra pakļautības iestāde - Katastrofu medicīnas centrs (turpmāk – KMC) un ar 2009.gada 10.oktobri NMP dienestam tika nodotas KMC Operatīvās medicīnas dienests un Tehniskā daļa, vienlaikus nododot sekojošas funkcijas:

- ✓ apmācību organizēšana NMP sniegšanā;
- ✓ NMP organizēšana un nodrošināšana ārkārtas medicīniskajās situācijās un katastrofās, kā arī gadījumos, ja nepieciešamais medicīniskās palīdzības apjoms pārsniedz pieejamās medicīniskās palīdzības iespējas;
- ✓ VM Operatīvo medicīnisko rezervju veidošana, uzturēšana un atjaunošana.

KMC Operatīvais medicīniskais dienests iekļāvās NMP dienestā kā Operatīvās medicīnas daļa (turpmāk – OMD), kas tika pārcelta no telpām VSIA „Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīca” uz telpām SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca”, nodrošinot sakaru un informācijas tehnoloģiju nodrošinājuma nepārtrauktību.

NMP dienesta veidošanas procesā tika apzināti reālie pirmsslimnīcas NMP sniegšanai nepieciešamie resursi, t.sk. cilvēkresursi, saimnieciskais un materiāli tehniskais nodrošinājums un izvērtēta iespēja atsevišķu atbalsta funkciju nodrošināšanai piesaistīt ārpalpojumu sniedzējus, piemēram, autotransporta mazgāšanai, veļas mazgāšanai u.c.

NMP dienestā tika izveidota centralizēta grāmatvedība, personāla vadība, materiāltechniskā uzskaitē un centralizētas arī citas atbalsta funkcijas.

Vienota un centralizēta valsts NMP dienesta vadība un pārvaldība nodrošina līdzsvarotu pirmsslimnīcas NMP nozares attīstību valstī un ļauj labāk izvērtēt kopējo pirmsslimnīcas NMP resursu izlietošanu un plānot to optimizāciju.

NMP dienesta vadības centra vizītkarte:

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests

Kr.Valdemāra 118

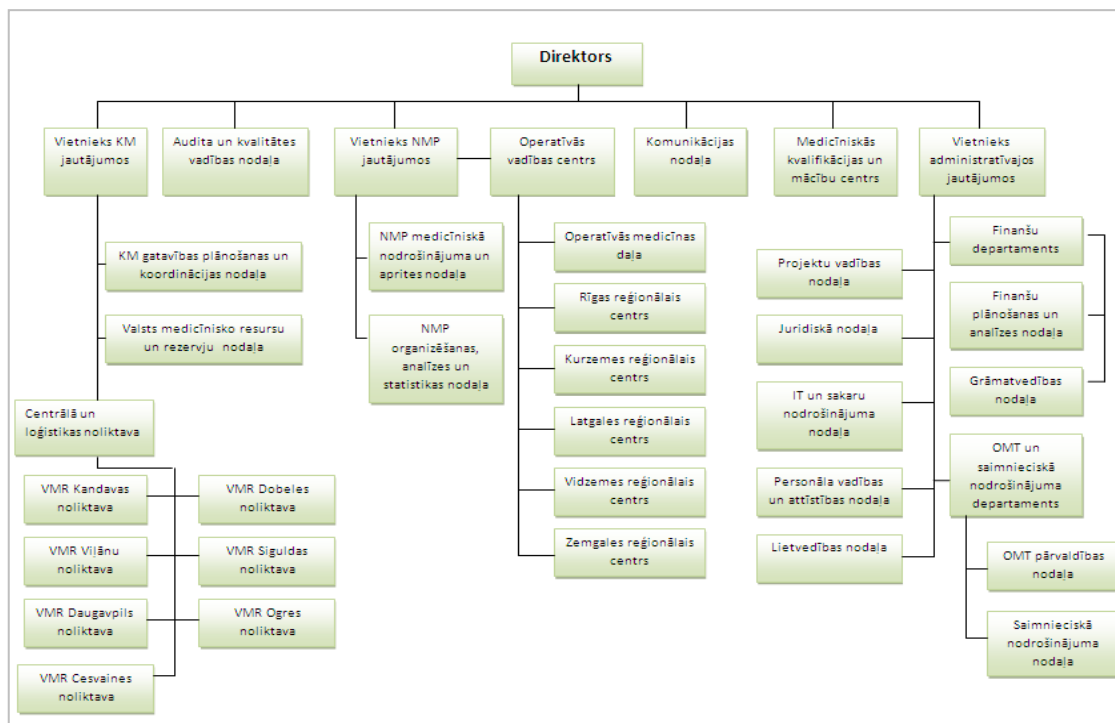
Rīga, LV-1013

Tālr.: 6 7709177

Fakss: 6 7709176

e-pasts: nmpd@nmpd.gov.lv

NMP dienesta administratīvā struktūra (apstiprināta 19.01.2010.)

12.attēls. NMP dienesta administratīvā struktūra (apstiprināta 19.01.2010.).

NMP dienesta teritoriālās struktūrvienības

Reģionālais centrs – NMP dienesta teritoriālā struktūrvienība, kas darbojas direktora vietnieka NMP jautājumos pakļautībā. Reģionālo centru vada reģionālā centra vadītājs. Reģionālā centra NMP brigādes nodrošina neatliekamo medicīnisko palīdzību NMP dienesta noteiktā reģiona pamatdarbības teritorijā.

NMP dienesta reģionālā centra funkcijas:

- ✓ Kvalitatīva un savlaicīga diennakts NMP sniegšana iedzīvotājiem pirmsslimnīcas etapā notikuma vietā un transportēšanas laikā;
- ✓ Nepārtraukta gatavība potenciālam darbam un tā organizēšanai gadījumos ar daudziem cietušajiem īsā laikā vienlaicīgi vai ārkārtas medicīniskās situācijās.

Reģionālā centra uzdevumi:

- ✓ nodrošina pirmsslimnīcas NMP sniegšanu iedzīvotājiem:
- ✓ saņem un reģistrē izsaukumus;
- ✓ pieņem vai atsaka NMP brigādes izbraukumu;
- ✓ nosūta reģionālajam centram tieši pakļauto NMP brigādi NMP sniegšanai;
- ✓ sniedz atbalstu NMP brigādēm notikuma vietas noskaidrošanai/atrašānai;
- ✓ nepieciešamības gadījumā uztur sakarus ar izsaukuma pieteicēju līdz NMP brigādes ierašanās brīdim;
- ✓ veselībai un dzīvībai kritiskos stāvokļos sniedz NMP saslimušajiem, cietušajiem un dzemdētājām pirmsslimnīcas etapā;
- ✓ nogādā saslimušos, cietušos un dzemdētājas atbilstoša profila ārstniecības iestādē;
- ✓ organizē NMP brigāžu satikšanās un pacienta pārņemšanas principu reģionā un starpreģionu līmenī;
- ✓ organizē un veido savas pakļautības NMP brigādes katrai dežūrai;
- ✓ no brigāžu atbalsta punkta savāc NMP brigāžu aizpildīto izsaukumu medicīnisko dokumentāciju;
- ✓ veic NMP brigāžu aizpildītās medicīniskās dokumentācijas pārbaudi un nodrošina nepieciešamo korekciju veikšanu, un nodrošina medicīniskās dokumentācijas glabāšanu un nodošanu atbilstoši adresātam;
- ✓ kontrolē NMP brigāžu uzdevuma izpildi par normatīvajos aktos paredzēto ziņojumu sniegšanu atbilstošiem dienestiem (policijai, Latvenergo utt.);
- ✓ veic reģionālā centra operatīvā darba uzskaiti, analīzi un kontroli;
- ✓ atbilstoši nepieciešamībai maina NMP brigāžu dislokācijas vietas;
- ✓ nodrošina pastāvīgu operatīvās darbības uzraudzību un veic pasākumus operatīvās darbības uzlabošanai;
- ✓ apstiprina reģionālā centra pakļautības NMP brigāžu personāla ikmēneša darba grafiku un atvaļinājuma grafiku;
- ✓ organizē un nodrošina reģionālā centra ārstniecības personu kvalifikācijas līmeņa celšanu un profesionālo apmācību;
- ✓ nodrošina reģionālā centra darbinieku informēšanu par NMP dienesta darba aktualitātēm, tai skaitā organizē reģionālā centra darbinieku sapulces (konferences);
- ✓ organizē un nodrošina reģionālā centra darbinieku obligātas veselības pārbaudes;
- ✓ nodrošina ar personāla darba drošību saistīto jautājumu ievērošanu reģionālā centra ;

- ✓ nodrošina reģionālā centra darbinieku plānošanas, atlases, attīstības, novērtēšanas un rotācijas procesus;
- ✓ reģiona līmenī risina saimnieciska rakstura apgādes jautājumus;
- ✓ reģiona līmenī organizē un koordinē medicīniskā aprīkojuma nodrošinājuma jautājumus;
- ✓ reģiona līmenī organizē un koordinē operatīvā medicīniskā transporta nodrošinājuma jautājumus;
- ✓ reģiona līmenī organizē un nodrošina apgādi ar medikamentiem, medicīnas materiāliem un medicīniskās dokumentācijas veidlapām, plānojot un uzturot medikamentu rezerves;
- ✓ plāno ar darbības nodrošināšanu saistītos reģionālā centra uzturēšanas izdevumus;
- ✓ sniedz metodisko palīdzību darba uzdevumu izpildes jautājumos BAC un NMP punktiem;
- ✓ piedalās NMP dienesta ārējās komunikācijas veidošanā un informācijas sniegšanā masu medijiem, saskaņā ar NMP dienestā noteikto kārtību.

Brigāžu atbalsta centrs (BAC) – NMP dienesta teritoriālā struktūrvienība, kas darbojas reģionālā centra vadītāja pakļautībā. Šo struktūrvienību vada BAC vadītājs.

BAC īsteno šādus uzdevumus:

- ✓ nodrošina pirmsslimnīcas NMP sniegšanu iedzīvotājiem;
- ✓ saņem izsaukumu un nodrošina tā izpildi;
- ✓ sastāda savas pakļautības NMP brigāžu personāla ikmēneša darba grafiku un apstiprina to NMP dienesta paredzētajā kārtībā;
- ✓ organizē un veido savas pakļautības NMP brigādes katrai dežūrai;
- ✓ nodrošina ar personāla darba drošību saistīto jautājumu ievērošanu BAC un tā NMP punktos;
- ✓ sniedz reģionālajam centram priekšlikumus personāla plānošanas un rotācijas jautājumos;
- ✓ sazinoties ar reģionālo centru organizē BAC un NMP punktu saimnieciska rakstura apgādes jautājumus;
- ✓ organizē un nodrošina BAC NMP brigāžu apgādi ar medikamentiem, medicīnas materiāliem un medicīniskās dokumentācijas veidlapām, plānojot un uzturot medikamentu rezerves;
- ✓ savāc NMP brigāžu izpildīto izsaukumu medicīnisko dokumentāciju un nodrošina medicīniskās dokumentācijas pārbaudi un nodošanu reģionālajam centram;
- ✓ kontrolē tieši pakļauto NMP brigāžu uzdevuma izpildi par normatīvajos aktos paredzēto ziņojumu sniegšanu atbilstošiem dienestiem (policijai, Latvenergo utt.);
- ✓ nodrošina narkotisko un psihotropo vielu uzglabāšanu un apriti atbilstoši normatīvo aktu prasībām;
- ✓ izsaka priekšlikumus reģionālā centra operatīvā darba un operativitātes uzlabošanai.

NMP punkts - NMP dienesta teritoriālā struktūrvienība, kas darbojas reģionālā centra vadītāja tiešā pakļautībā vai BAC vadītāja pakļautībā.

NMP punkts īsteno šādus uzdevumus:

- ✓ nodrošina pirmsslimnīcas NMP sniegšanu iedzīvotājiem;
- ✓ uztur nepārtrauktus operatīvos sakarus ar reģionālā centra dispečeru dienestu;
- ✓ ziņo par izsaukuma izpildes etapiem;

- ✓ operatīvi informē reģionālā centra dispečeru dienestu par izsaukuma izpildi apgrūtināšiem vai kavējošiem apstākļiem;
- ✓ hospitalizācijas vietu saskaņo ar reģionālā centra dispečeru dienestu un veic pacienta transportēšanu uz atbilstoša profila ārstniecības iestādi;
- ✓ nodrošina normatīvos aktos paredzēto ziņojumu par konkrēto gadījumu sniegšanu atbilstošiem dienestiem (policijai, Latvenergo utt.);
- ✓ noformē medicīnisko dokumentāciju gan papīra formātā gan elektroniskā veidā;
- ✓ nepieciešamības gadījumā piesaista papildus NMP brigādi.

3 NMP dienesta operatīvā darbība

3.1 Iestrādes operatīvā darba pilnveidošanai

2009.gadā NMP dzīvībai un veselībai kritiskos stāvokļos (pēc motīva) ierašanās izsaukumā **15 minūšu** laikā no izsaukuma saņemšanas brīža NMP dienestā tika nodrošināta **89,4%** gadījumu pilsētās un **79,7%** no lauku teritorijām saņemto izsaukumu apkalpoti **25 minūšu** laikā, izpildot MK 19.12.06. noteikumu Nr.1046 118.punktā minētās prasības, kas nosaka, ka pēc neatliekama izsaukuma saņemšanas NMP 75% gadījumu jānodrošina ne vēlāk kā 15 minūšu laikā pilsētās un ne vēlāk kā 25 minūšu laikā pārējās teritorijās.

Šī mērķa realizācijas pamatā ir bijusi līdz šim savstarpēji organizatoriski, administratīvi un funkcionāli neatkarīgu NMP sniedzēju apvienošana iedibinot vienotus darbības principus NMP dienestā.

NMP pietuvināšana iedzīvotājiem

NMP brigāžu pietuvināšana iedzīvotājiem tika nodrošināta decentralizējot NMP brigāžu lokalizācijas punktus un palielinot dežūrējošo brigāžu skaitu reģionos. Lai uzlabotu NMP pieejamību lauku teritorijās, pārskata gadā tika izveidoti **7** jauni NMP brigāžu punkti:

- ✓ Līgatnē (Līgatnes novads) – pārvietota viena Cēsu ārsta palīga brigāde;
- ✓ Tilžā (Balvu novads) - pilnībā no jauna komplektēta ārsta palīga brigāde;
- ✓ Ezerē (Saldus novads) – pārvietota viena Saldus ārsta palīga brigāde;
- ✓ Rundēnos (Ludzas novads) – pārvietota viena Ludzas ārsta palīga brigāde;
- ✓ Taurenē (Vecpiebalgas novads) - pilnībā no jauna komplektēta ārsta palīga brigāde;
- ✓ Plācī (Pārgaujas novads) – pārvietota viena Cēsu ārsta palīga brigāde;
- ✓ Aglonā (Aglonas novads) - pilnībā no jauna komplektēta ārsta palīga brigāde.

Izvērtējot jauna NMP punkta izveidošanas nepieciešamību, tika ņemti vērā sekojoši rādītāji:

- ✓ iedzīvotāju skaits teritorijā,
- ✓ teritorijas lielums kvadrātkilometros,
- ✓ izsaukumu skaits teritorijā,
- ✓ attālums no plānojamā brigādes lokalizācijas punkta līdz tuvākajām daudzprofilu slimnīcām,
- ✓ attālums līdz tuvāko pagastu centriem.

Lielu atbalstu NMP brigāžu punktu telpu nodrošināšanā un labiekārtošanā sniedza vietējās pašvaldības, kuras bija ieinteresētas NMP pakalpojumu pieejamības nodrošināšanā savas teritorijas iedzīvotājiem.

Jaunās papildus brigādes un jaunie NMP brigāžu punkti izveidoti un to darbība tiek nodrošināta esošā finansējuma ietvaros, valsts NMP dienestam pārņemot no pašvaldībām

pirmsslimnīcas NMP funkciju un tai piešķirto valsts finansējumu un optimizējot administratīvās un atbalsta funkcijas.

Turpmāk jaunu NMP brigāžu izveidošana ir iespējama tad, ja šim mērķim tiek piešķirts papildus finansējums.

Izsaukumā tiek nosūtīta tuvākā brīvā atbilstošā profila brigāde

Līdz NMP dienesta izveidei neatliekamā medicīniskā palīdzība iedzīvotājiem tika nodrošināta, ievērojot noteiktu NMP brigādes pamatdarbības teritoriju, t.i., brigādes tika strikti piesaistītas konkrētai apkalpes teritorijai, kuru robežas netika šķērsotas. Izveidojoties NMP dienestam, tika mainīta NMP brigāžu pamatdarbības teritorijas koncepcija –brigādes netiek stingri piesaistītas līdzšinējai administratīvajai teritorijai, un tiek ievērots princips - izsaukumā tiek nosūtīta tuvākā brīvā atbilstošā profila brigāde. Taču reģiona ietvaros NMP brigāde pēc iespējas apkalpo tās teritorijas pacientus, kurā brigādei ir lielāka darba pieredze un labāka teritoriālā orientācija.

Brigāžu satikšanās un pacientu pārņemšanas princips

Lai uzlabotu NMP brigāžu darba organizāciju gadījumos, kad pacientu nepieciešams transportēt hospitalizācijai uz specializēto centru vai daudzprofilu slimnīcu, kas atrodas ārpus NMP brigādes pamatdarbības reģiona, NMP dienestā tika ieviests brigāžu satikšanās un pacientu pārņemšanas princips. Šādos gadījumos brigāde atbilstoši pacienta stāvoklim var pacientu nodot pretimbraucošai augstāka vai tāda paša profila brigādei, vai specializētai brigādei no Rīgas reģionālā centra vai Operatīvās medicīnas daļas brigādei, un pēc iespējas ātrāk atgriezties savā lokalizācijas punktā, lai nodrošinātu nākamo izsaukumu operatīvu izpildi. Nododot pacientu augstāk specializētām brigādēm (ārsta brigādei, reanimācijas vai specializētai NMP brigādei), pacientam tiek nodrošināta augstāka līmeņa neatliekamā medicīniskā palīdzība arī transportēšanas laikā.

Vienota izsaukumu pieņemšanas un brigāžu vadības modeļa ieviešana

Rīgas, Latgales un Kurzemes reģionos ieviests pilnībā centralizēts brigāžu vadības modelis - visu izsaukumu pieņemšana un brigāžu vadība notiek reģionālajā dispečeru centrā. Pagaidām Vidzemes reģionā darbojos jaukta tipa izsaukumu pieņemšanas un brigāžu vadības modelis, kur daļa izsaukumu tiek pieņemti tieši reģionālajā centrā, bet daļa - bijušo rajonu dispečeru līmenī jeb brigāžu atbalsta punktos - Cēsīs, Madonā, Balvos, kas diemžēl sarežģī kopējo reģiona NMP resursu vadību. NMP dienesta Zemgales reģionā, kurš izveidots 2010.gada 1.decembrī, izsaukumu pieņemšana un brigāžu vadība tiek organizēta pilnībā decentralizēti – Jelgavā, Aizkrauklē un Bauskā - veco rajonu robežās (skat. Karti Nr.3).

Vienotu kārtību, instrukciju un vadlīniju ieviešana NMP nodrošināšanā

Pārskata gadā izstrādāti vairāki iekšējo darbību reglamentējoši normatīvie akti, kas paredz vienotu darba organizācijas un NMP nodrošināšanas principu ievērošanu NMP dienestā, tajā skaitā:

- ✓ Kārtība vienotai dispečeru rīcībai gadījumos, kad pieteiktā NMP izsaukuma adrese ir ārpus reģionālā centra pamatdarbības teritorijas;
- ✓ Operatīvās ziņošanas kārtība par ārkārtas medicīniskām situācijām, tās izveidošanās draudiem un nestandarta situācijām;

- ✓ NMP pavadlapas un Pacienta transportēšanas protokola aizpildīšanas kārtība;
- ✓ Dokumentācijas noformēšanas kārtība, sniedzot veselības aprūpes pakalpojumus ārvalstniekiem;
- ✓ Vienota pacientu stacionēšanas kārtība;
- ✓ Zāļu aprites kārtība NMP nodrošināšanai;
- ✓ NMP dienesta ārstniecības personu ikgadējo kvalifikācijas pārbaūžu norises kārtība;
- ✓ Vadlīnijas kritiski slimu pacientu nogādāšanai NMP slimnīcās vai specializētajos centros, organizējot pacientu pārņemšanu
- ✓ Vadlīnijas NMP sniegšanai pirms slimnīcas etapā slimniekiem ar akūtu koronāru sindromu;
- ✓ Vienoti medikamentu saraksti NMP nodrošināšanai un medicīniskās palīdzības nodrošināšanai masu pasākumos.

NMP dienestā ieviesta arī vienota brigāžu un NMP izsaukuma karšu numerācija, lai nodrošinātu vienotu izsaukumu uzskaites sistēmu un statistikas datu identificēšanu, kā arī ieviesta vienota NMP izsaukuma kartes veidlapa (veidlapa 110/u) visā dienestā un papildināti izsaukuma kartes aizpildīšanai nepieciešamie klasifikatori, t.sk., papildus palīdzības veidu un medikamentu nosaukumi. Uzsākta arī citas medicīniskās dokumentācijas un veidlapu unificēšana NMP dienestā.

Augsti kvalificētu speciālistu piesaiste

Operatīvās darbības atbalstam dispečeriem un NMP brigāžu medicīnas darbiniekiem reģionos ieviestas 24 stundu vecākā ārsta dežūras un izveidota arī jauna reanimācijas brigāde Kurzemes reģionālajā centrā. Turpmāk plānots arī pārējos reģionālajos centros nokomplektēt reanimācijas brigādes, kas nepieciešamības gadījumā konsultē ārsta palīga brigādes vai dodas pie kritiskā veselības stāvoklī esošiem pacientiem. Jau uzsākta personāla atlase reanimācijas brigādes izveidošanai Vidzemes reģionā.

Vienota pacientu stacionēšanas kārtība

Sadarbībā ar Veselības norēķinu centru tika aktualizēts pacientu stacionēšanas plāns 2010.gadam, kurā, ievērojot normatīvajos aktos veiktās izmaiņas, ietverti visu valstī esošo NMP slimnīcu profili. Šāds plāns ir nepieciešams, lai NMP brigādes neatliekamai situācijai gadījumos pacientus operatīvi varētu nogādāt atbilstoša profila tuvākajā NMP slimnīcā, kur augsti kvalificēti speciālisti var nodrošināt nepieciešamo palīdzību.

Izmaiņas stacionārās aprūpes infrastruktūrā ir ietekmējušas NMP brigāžu darbu, jo palielinās laiks, kas nepieciešams pacienta nogādāšanai viņa veselības stāvoklim atbilstošākajā ārstniecības iestādē, tomēr realizējot pacienta pārņemšanas principu un ņemot vērā daudzprofilu ārstniecības iestāžu personāla kapacitāti un tehnoloģiskās iespējas, kas dod iespēju operatīvi diagnosticēt veselības problēmas un sniegt nepieciešamo palīdzību, pacientiem atbilstoša neatliekamā palīdzība tiek nodrošināta savlaicīgi.

3.2 NMP dienesta darbību raksturojošo rezultatīvo radītāju izpildes analīze (NMP izsaukumu analīze, izsaukumus monitorings gripas laikā, sala laikā utt.)

3.2.1 NMP dienesta brigāžu darba rādītāji

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta attīstības pamatnostādnēs noteiktie rezultatīvie rādītāji:

- ✓ NMP saņemšana valsts iedzīvotājiem dzīvībai bīstamās situācijās 75 -80% gadījumos tiek nodrošināta 15 minūšu laikā no NMP pakalpojuma pieteikšanas brīža;
- ✓ NMP sniedzēju operatīvie medicīniskie transportlīdzekļi pamatdarbības nodrošināšanai nav vecāki par pieciem gadiem (skat. pārskata sadaļu 2.2);
- ✓ stundas laikā nodrošināta savlaicīga operatīvo medicīnisko rezervju iesaistīšana ārkārtējo medicīnisko situāciju seku likvidēšanā;
- ✓ 80% NMP sniegšanā iesaistītam personālam ir nepieciešamais kvalifikācijas apliecinājums.

NMP darba rādītāji 2009.gadā

Saskaņā ar MK 29.01.2009 rīkojumu Nr.75 NMP dienests, sākot ar 2009.gada 1.martu, nodrošina neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu iedzīvotājiem. Jau uz 01.09.2009. NMP dienests nodrošināja ~70% no visiem NMP izsaukumiem Latvijā, savukārt uz 31.12.2009. - jau 84 % no visiem izsaukumiem valstī. Attiecīgi uz 01.09.2009. izsaukumus apkalpoja 95 NMP brigādes, bet uz 31.12.2009. – jau 141 NMP brigāde.

2009.gada decembrī NMP dienestā strādāja 150 brigādes 77 lokalizācijas vietās. Ik dienas izsaukumus apkalpoja vidēji 141 NMP brigāde.

NMP dienesta brigāžu sadalījums pēc veida:

- ✓ Reanimācijas brigādes – reģionālajos centros – 4 Rīgā un 1 Kuldīgā.
- ✓ Neatliekamās medicīnas ārstu brigādes - pamatā reģionālajos centros un brigāžu atbalsta punktos - 30 Rīgā, 5 Daugavpilī, 1 – Valmierā un 1 Jelgavā.
- ✓ Ārsta palīgu brigādes – 108.

2009.gadā NMP dienesta brigādes izpildījušas **160 224** izsaukumus, tai skaitā **105 992** izpildīto izsaukumu (pēc rezultāta) bijuši pie pacientiem, kas atradušies dzīvībai un veselībai kritiskos stāvokļos, bet **1109** pacienti paši griezušies pēc palīdzības NMP brigāžu lokalizācijas vietās. Pieteikto izsaukumu skaits 2009.gadā NMP dienestā bija **206 059**. Konsultācijas un atteikumi izsaukumu nepamatotības vai citu iemeslu dēļ sastādīja 23% no pieteikto izsaukumu skaita.

NMP dzīvībai un veselībai kritiskos stāvokļos (pēc motīva) ierašanās izsaukumā **15 minūšu** laikā no izsaukuma saņemšanas brīža tika nodrošināta **89,4%** gadījumu pilsētās un **79,7%** no lauku teritorijām saņemto izsaukumu apkalpoti **25 minūšu** laikā. Tātad NMP dienests nodrošina MK 19.12.06. noteikumu Nr.1046 118.punktā minētās prasības izpildi, kas nosaka, ka pēc neatliekama izsaukuma saņemšanas NMP 75% gadījumu jānodrošina ne vēlāk kā 15 minūšu laikā pilsētās un ne vēlāk kā 25 minūšu laikā pārējās teritorijās.

Šobrīd NMP dienestā nepieciešamais kvalifikācijas apliecinājums ir aptuveni 75% NMP sniegšanā iesaistītam personālam, un notiek intensīvs darbs pie apmācību nepieciešamību apzināšanas, kā arī ārstniecības personu kvalifikācijas pilnveidošanas nodrošināšanas, lai sasniegtu NMP dienesta attīstības pamatnostādnes noteikto mērķi.

Statistikas datu apkopošana NMP dienestā

Lai ik dienā iegūtu informāciju par NMP brigāžu darbu, NMP dienestā 2009.gada 15.septembrī tika uzsākta ikdienas operatīvās informācijas apkopošana (uz līnijas esošo brigāžu skaits, pieteikto un izpildīto izsaukumu skaits, hospitalizēto (t.sk. pārvesto) pacientu skaits, nāves gadījumu skaits kopējais nobraukums kilometros un NMP brigādes lokalizācijas

vietā apkalpoto pacientu skaits u.c.). Šāda informācija sniedz priekšstatu ne tikai par NMP brigāžu darbu, bet arī ļauj laikus konstatēt un risināt problēmas, kas saistītas ar NMP nodrošināšanu reģionos, kā arī ir pamats informācijas sagatavošanai masu medijiem.

NMP dienesta brigāžu darba rādītāji, 2009.gada oktobris-decembris
(NMP dienesta operatīvās informācijas dati)

Rādītājs	Oktobris	Novembris	Decembris
Uz līnijas esošo brigāžu skaits, vidēji diennaktī	112,5	130	141
Pieteikto izsaukumu skaits	26249	35103	37900
Izpildīto izsaukumu skaits	20988	28016	30242
Izpildīto izsaukumu skaits, %	80	80	80
Atteikumi, konsultācijas, %	20	20	20
Izpildīto izsaukumu skaits uz brigādi mēnesī	187	216	214
Izpildīto izsaukumu skaits uz brigādi diennaktī	4	7	7
Pacientu skaits, kam palīdzība sniegta NMP brigādes lokalizācijas vietā	129	239	249
Stacionāros nogādāto skaits (hospitalizētie + pārvestie)	10661	13353	14260
Stacionāros nogādātie, %	51	48	47
Nāves gadījumu skaits pirms brigādes ierašanās	290	316	370
Nāves gadījumu skaits brigādes klātbūtnē	55	62	76
Kopējais nobraukums, km	514527	686529	755936
Vidējais nobraukto km skaits uz 1 izsaukumu	25	25	25

2009.gada nogalē, gripas epidēmijas laikā, radās nepieciešamība iegūt datus arī par izpildītiem izsaukumiem pie gripas, ARS un angīnas slimniekiem. 01.11.2010. NMP dienestā aizsākās izsaukumu monitorings pie gripas un ARS slimniekiem. Tā mērķis bija laikus konstatēt vai prognozēt dispečeru un NMP brigāžu pārslodzi saistībā ar izsaukumiem pie gripas, ARS un angīnas slimniekiem un savlaicīgi piesaistīt papildus cilvēkresursus un materiāltehnisko nodrošinājumu izsaukumu apkalpošanai. Monitoringa dati ļaus arī turpmāk paredzēt izsaukumu skaita pieaugumu gripas epidēmiju laikā un noteikt kritisko izsaukumu skaitu, kas būtu pamats piesaistīt papildus resursus.

Novembra mēnesī, kad valstī gripas epidēmija sasniedza maksimumu, darba apjoms pieauga ne tikai ģimenes ārstu institūcijai, bet arī NMP dienestā strādājošām brigādēm, kurām kopējais izpildīto izsaukumu skaits laikā no 1. līdz 22. novembrim palielinājās par 29%, savukārt izsaukumu skaits pie gripas un ARS pacientiem palielinājās par 68%, sastādot ¼ daļu no kopējo izsaukumu skaita.

Ar 18.12.2009. tika uzsākta papildus operatīvā informācijas apkopošana, tajā tika iekļauti dati par izsaukumiem pie traumu pacientiem, par pacientu skaitu ar atsevišķiem diagnožu kodiem, ceļu satiksmes negadījumiem un veiktām reanimācijām. Tā, piemēram, decembra mēnesī NMP brigādes visvairāk devušās uz izsaukumiem pie traumu pacientiem, kas guvuši sadzīves traumas, otrais un trešais biežākais traumu veids, kad izsaukta NMP, ir – krimināltraumas un ceļu satiksmes negadījumos gūtas traumas. Kā vienas no biežāk uzstādītajām diagnozēm decembra mēnesī minamas – apsaldējumi, saindēšanās ar alkoholu un narkotiskām vielām un termiski apdegumi. Laikā no 18. līdz 31.decembrim NMP dienesta brigādes veikušas 47 reanimācijas, no kurām 6 (12%) bijušas veiksmīgas.

Papildus operatīvā informācijas saturs daļēji mainās atkarībā no sezonalitātes un aktualitātēm sabiedrības veselībā.

3.2.2 NMP dienesta Operatīvās medicīnas daļas darbība

Reaģēšana ārkārtas medicīniskās situācijās kopā ar citiem glābšanas dienestiem

2009.gadā NMP dienests turpināja sadarbību ar citu ministriju pakļautībā esošiem valsts operatīvajiem dienestiem - Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, Valsts policiju, Drošības policiju, Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, NBS Gaisa spēkiem, Jūras meklēšanas un glābšanas centru, Gaisa meklēšanas un glābšanas centru, Valsts robežsardzi un citiem operatīvajiem dienestiem. Aktualizētas un pārstrādātas dienesta ziņošanas un reaģēšanas kārtības ārkārtas medicīniskajās situācijās un sabiedrības veselības apdraudējuma gadījumos.

2009.gadā NMP dienesta Operatīvās medicīnas daļā (turpmāk - OMD) 97 reizes saņemta informācija par terora aktu, tehnogēno avāriju un dabas stihiju draudiem, tajā skaitā saņemti 11 ziņojumi par sprādziena draudiem, 28 par ceļu satiksmes negadījumiem ar vairāk kā 5 cietušiem, 14 par draudošiem aviācijas negadījumiem un 22 par infekciozām saslimšanām ar vairāk kā 5 saslimušiem. OMD šajos gadījumos reaģējusi atbilstoši algoritmiem.

Pārskata gadā NMP dienesta OMD speciālisti iesaistījušies ārkārtas situāciju draudu seku likvidēšanā lidostā „Rīga” un 22.jūlijā Rīgā, Kundziņsalā, pēc zilskābes noplūšanas piedalījās iedzīvotāju (invalidu, ilgstoši gulošu) evakuācijā.

OMD speciālisti organizējuši un koordinējuši saslimušo medicīnisko evakuāciju no kuģu klājiem Latvijas teritoriālos ūdeņos un ārpus Latvijas teritoriālajiem ūdeņiem, kā arī vairākkārt konsultējuši kuģu vadību par rīcību palīdzības nodrošināšanai cietušajiem uz klāja. Savukārt, sadarbībā ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem OMD mediķi 2009.gadā evakuējuši 9 pacientus.

2009.gada novembrī un decembrī OMD speciālisti devās uz 53 izsaukumiem pie pacientiem ar aizdomām par AH1N1 gripas diagnozi. No tiem 18 gadījumos izsaukumi pie konkrētiem pacientiem bijuši atkārtoti. 90% gadījumu pacientiem slimības gaita bija ļoti smaga, un nebija iespējama medicīniskā evakuācija uz specializētiem stacionāriem. Notikušas 15 OMD speciālistu un ārstniecības iestāžu ārstu telefonkonferences taktikas un terapijas saskaņošanai AH1N1 pacientu ārstēšanā. Konsultāciju laikā konstatēti trūkumi stacionāru intensīvās terapijas nodaļas aprīkojuma atbilstībā MK noteikumu prasībām.

Reaģēšana ārkārtas medicīniskās situācijās veselības aprūpes iestādēs

Gadījumos, kad pacientam nepieciešamās medicīniskās palīdzības apjoms pārsniedz ārstniecības iestādes resursu iespējas, NMP dienesta OMD savu pamatfunkciju ietvaros sniedz atbalstu ārstniecības iestādēm, nodrošinot augsti kvalificētu specializēto neatliekamo medicīnisko palīdzību vairāk kā 23 dažādās specialitātēs diennakts dežūru režīmā. Uz uzņēmuma darba līguma pamata pēc nepieciešamības tiek piesaistīti citu specialitāšu ārsti.

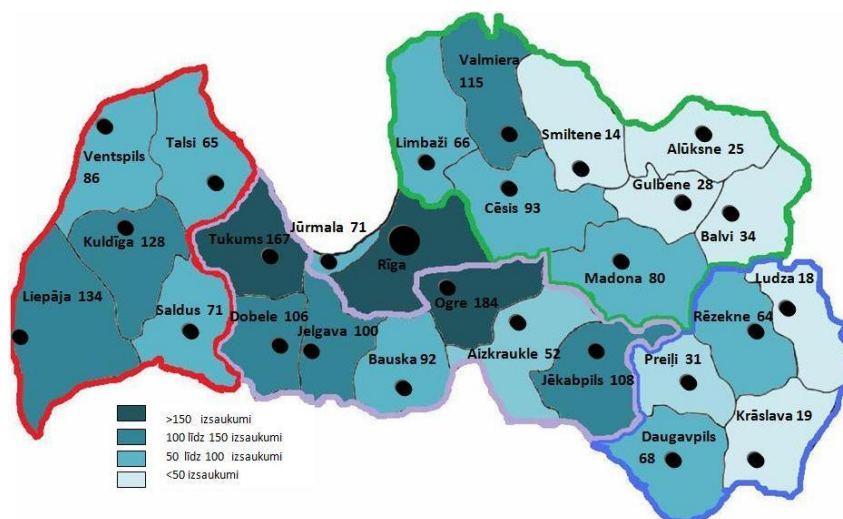
Ņemot vērā pieprasījumu, pēc diagnožu smaguma un specifikas analīzes iepriekšējā periodā, 2009.gadā OMD tika atjaunotas dežūras otorinolaringologa specialitātē.

Diennakts dežūrās NMP dienesta reģionālo centru un ārstniecības iestāžu atbalstam OMD strādā četras īpaši aprīkotas reanimācijas brigādes – divas pieaugušiem pacientiem, viena bērniem un viena jaundzimušajiem.

Pastāvīgā gatavības režīmā OMD atrodas 6 operatīvie medicīniskie transportlīdzekļi. Nepieciešamības gadījumā iespējams aktivizēt vēl sešu operatīvo medicīnisko transportlīdzekļu piesaisti OMD brigāžu nogādāšanai notikuma vietā.

Uzlabojušās telemedicīnas izmantošanas iespējas OMD un pieaudzis epizožu skaits, kad speciālistu savstarpējai saziņai un konsultēšanai tiek izmantotas informāciju tehnoloģijas. Speciālistiem savlaicīgi tiek noraidīti attēldiagnostikas dati, kas ļoti atvieglo ārstēšanas taktikas jautājumu risināšanu, kā arī samazina nepieciešamību izbraukt uz stacionāru radioloģiskās atradnes izvērtēšanai. Pēc attēlu apskates savā datorā telefoniskās konsultācijas laikā OMD speciālists saskaņo ārstēšanas principus, un, ja nav nepieciešama operatīva iejaukšanās vai pacienta pārvešana uz specializētu centru, izbraukšana uz stacionāru nenotiek.

OMD speciālisti turpinājuši jaunu tehnoloģiju un ārstēšanas metožu pielietošanu, sniedzot NMP ārstniecības iestādēs, un veikuši reģionālo slimnīcu personāla apmācību. Kopā ar profesionālajām ārstu asociācijām notiek esošo vadlīniju aktualizācija un jaunu vadlīniju izstrāde.

Karte Nr.4. OMD izsaukumu intensitāte bijušo rajonu dalījumā.

Operatīvās medicīniskās daļas 2009.gadā veiktais darbs (NMP dienesta OMD dati)

	Pasākums	Skaitis gadā	Skaitis diennaktī (vidēji)	Skaitis gadā	Skaitis diennaktī (vidēji)	
		2008.gads	2008.gads	2009.gads	2009.gads	
OMD resursu izmantošana Latvijas ārstniecības iestāžu atbalstam	Gada laikā pieņemto izsaukumu kopskaits	4739	12,98	3938	10,79	
	Ārstniecības personu izbraukumu kopskaits	6909	18,93	6894	18,89	
	Ārstu - speciālistu izbraukumu kopskaits	5151	14,11	4046	11,08	
	Veiktās operācijas un tām pielīdzināmās manipulācijas	2397	6,57	1730	4,74	
	Pārvešanas uz/ no specializētām klīnikām	1647	4,51	1521	4,17	
	Perinatālās aprūpes izsaukumi	638	1,75	634	1,74	
	OMD telefonisko kontaktu skaits diennaktī	62050	170,00	51100	140,00	
	Reaģēšanas pasākumi draudošās vai esošās ārkārtas situācijās	Informācijas saņemšana un reaģēšana terora aktu, tehnogēnu avāriju un dabas stihiju draudu gadījumā	140		97	
		iesaistīšanās ārkārtas situāciju seku likvidēšanā	7		5	

NMP dienesta OMD speciālistu izsaukumu skaita samazināšanās 2009.gadā galvenokārt saistīta ar vienotas NMP sistēmas, vienotas NMP brigāžu vadības un hospitalizācijas kārtības ieviešanas pozitīvo ietekmi valstī, kā arī ar slimnīcu reformu, kā rezultātā tika samazināts sekundārās un terciārās veselības aprūpes iestāžu skaits. Vienlaikus OMD izsaukumu analīze uzrāda tendenci pēdējā pusgada laikā pieaugt diagnostiski un klīniski sarežģītu gadījumu skaitam. Izsaukumos biežāk nekā iepriekšējos gados izbraukušas kombinētas, t.i., vairāku speciālistu brigādes. Pieaudzis augstākas sarežģītības manipulāciju skaits. Stacionāros uz vietas veikto manipulāciju un operāciju skaita proporcija pret kopējo OMD izpildīto izsaukumu skaitu saglabājas iepriekšējo gadu līmenī, kā arī paaugstinājusies OMD speciālistu sniegtās neatliekamās specializētās medicīniskās palīdzības un OMD medicīnisko resursu izmantošanas lietderība.

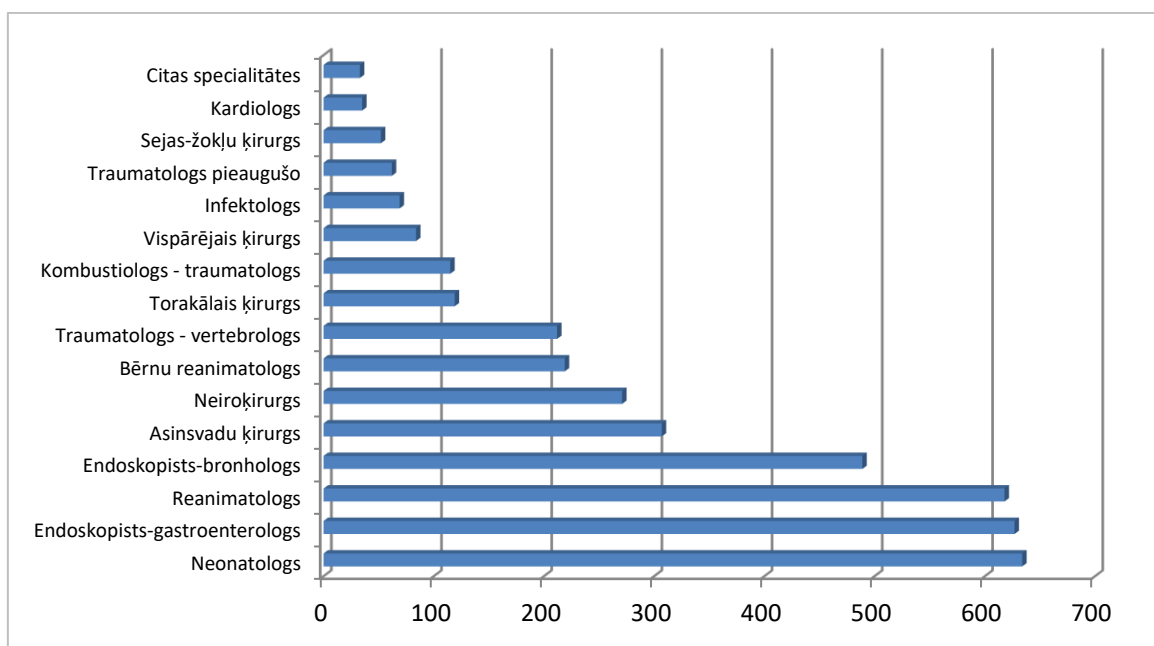
Joprojām ir aktuālas iepriekšējos gados konstatētās problēmas ārstniecības iestādēs:

✓ Slimnīcas, tajā skaitā arī daudzprofilu slimnīcas, pretēji līgumā ar Veselības norēķinu centru uzrādītajam, nenodrošina ārstu – speciālistu dežūras paredzētajā apjomā. Ārstniecības iestādes, ekonomējot finanšu līdzekļus, nenodrošina līgumos paredzētos diennakts pieejamības pakalpojumus ārpus šo ārstniecības iestāžu ārstu darba laika, kā arī ārstu prombūtnē – atvaļinājumu, kvalifikācijas celšanas kursu un kongresu laikā. Konkrētā profila speciālista trūkums slimnīcā, piesakot izsaukumu OMD speciālistam, tiek traktēts kā medicīniska ārkārtas situācija;

✓ Nereti gadījumos, kad ārstniecības iestādē tehnisku iemeslu dēļ nedarbojas vai vispār nav pieejamas konkrētas medicīniskās ierīces vai instrumenti, OMD speciālisti steidzamā kārtā tiek izsaukti arī tehniski vienkāršu manipulāciju veikšanai;

✓ Teritorijās, kuras nav iekļāvušās NMP dienestā, bieži netiek ievēroti hospitalizācijas kārtības pamatprincipi, netiek ņemtas vērā spēkā esošās vadlīnijas pacientu nogādāšanai specializētajos centros (piem., kardioloģijā, kombustioloģijā, neiroķirurģijā u.c.), tādējādi būtiski pazeminot pacientam nepieciešamās ārstēšanas savlaicīgumu, kvalitāti un līdz ar to – efektivitāti un paredzamo rezultātu.

Sadarbībā ar ārstniecības iestāžu administrāciju regulāri tiek pārrunāti problemātiskie gadījumi, kad slimnīcās nav nodrošināta palīdzība atbilstošā kvalitātē. Par nopietnākiem defekta aktiem tiek informēts Veselības norēķinu centrs un Veselības inspekcija.

13.attēls. OMD speciālistu izpildīto izsaukumu skaits 2009.gadā.

Salīdzinoši ar 2008.gadu OMD pieaudzis angioķiruru, neonatologu, endoskopistu izsaukumu skaits. Reanimācijas brigāžu izsaukumu skaits palicis līdzšinējā līmenī.

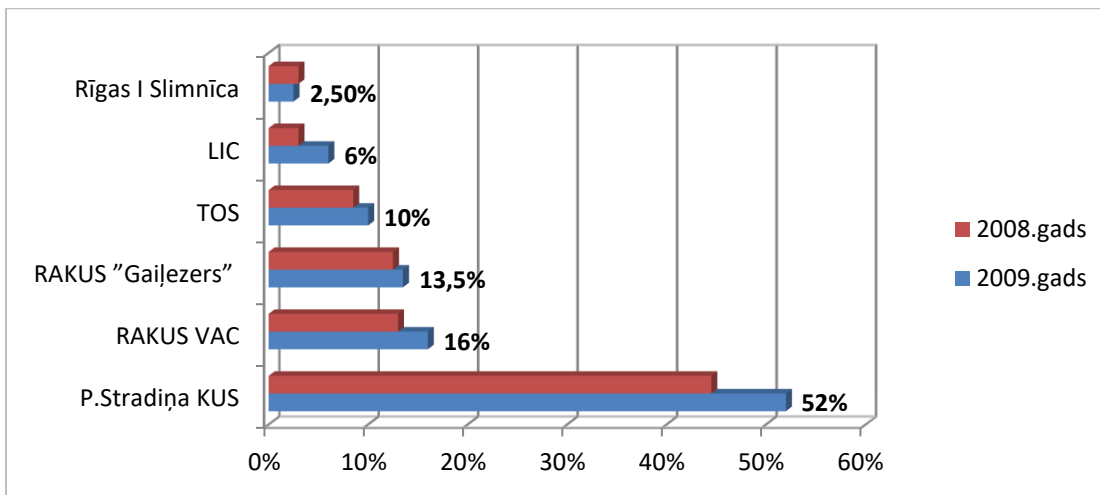
Neraugoties uz to, ka OMD strādā speciālisti no dažādām Rīgas slimnīcām, ir notikusi nevienmērīga medicīniski evakuēto pacientu hospitalizācija.

OMD speciālistu veiktais darbs 2009.gadā (NMP dienesta OMD dati)

Ārstniecības iestāde	Izsaukumu skaits
Aizkraukles rajona slimnīca	52
Alūksnes slimnīca	25
Balvu slimnīca	34
Bauskas slimnīca	92
Jūrmalas slimnīca	71
Cēsu rajona centrālā slimnīca	93
Daugavpils reģionālā slimnīca	68
Dobeles un apkārtnes slimnīca	106
Gulbenes slimnīca	28
Jelgavas pilsētas slimnīca	100
Jēkabpils rajona centrālā slimnīca	108
Krāslavas rajona centrālā slimnīca	19
Kuldīgas slimnīca	128
Liepājas pilsētas centrālā slimnīca	128
Limbažu slimnīca	66
Ludzas rajona slimnīca	18
Madonas slimnīca	80
Ogres rajona slimnīca	184
Preiļu slimnīca	31
Priekules slimnīca	6
Rēzeknes slimnīca	64
Rīgas stacionāri un klīnikas	1847
Saldus Medicīnas Centrs (slimnīca)	71
Sarkanā Krusta Smiltenes slimnīca	11
Talsu slimnīca	65
Tukuma slimnīca un poliklīnika	167
Vidzemes slimnīca	115
Ventspils centrālā slimnīca	86
"Vaivari" nacionālais rehabilitācijas centrs	26
Citi izsaucēji (jurid.un privātpersonas)	49

Specialitāte	Telefoniskās konsultācijas
Asinsvadu ķirurgs	37
Bērnu ķirurgs	10
Bērnu neiroķirurgs	2
Bērnu reanimatologs	33
Endoskopists-bronhologs	2
Endoskopists-gastroenterologs	1
Ginekologs	6
Infektologs	21
Kardiologs	113
Kombustiologs - traumatologs	11
Neiroķirurgs	194
Neirologs	6
Neonatologs	8
Reanimatologs	29
Sejas-žokļu ķirurgs	4
Torakālais ķirurgs	17
Traumatologs - vertebrologs	33
Traumatologs pieaugušo	10
Vispārējais ķirurgs	26
Citas specialitātes	3

14.attēls. NMP dienesta OMD brigāžu hospitalizēto pacientu skaits (%) Rīgas slimnīcās 2009.gadā.

NMP nodrošināšana liela mēroga valsts nozīmes pasākumos

NMP dienests nodrošinājis medicīnisko palīdzību liela mēroga publiskos pasākumos - starptautiskās sacensībās (Eiropas čempionāts basketbolā sievietēm, skrējienā Baltijas sirdspuksti u.c.) un koncertos ar lielu apmeklētāju skaitu. Pēc gadiem ilgas pieredzes NMP nodrošināšanā valsts nozīmes pasākumos samazināta finansējuma apstākļos, tikusi plānota un veiksmīgi realizētā NMP nodrošināšana 2009.gada Aglonas reliģisko svētku laikā.

NMP dienesta speciālisti sadarbībā ar OMD plānojuši NMP nodrošināšanu 2010.gada skolēnu Dziesmusvētku laikā.

Regulāri tikuši saskaņoti rīcības plāni NMP nodrošināšanai augsta līmeņa amatpersonu vizīšu laikā Latvijā, organizējot neatliekamo medicīnisko palīdzību personām, kurām tiek nodrošināta personīgā apsardze.

4 Pārskata gada galvenās prioritātes un to īstenošana

4.1 Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju pilnveidošana

Lai nodrošinātu NMP dienestā apvienoto pašvaldību pirmsslimnīcas NMP pakalpojumu sniedzēju darbību, atsevišķās pašvaldību NMP iestādes tika nodrošinātas ar programmatūru 'ADIS', ko ikdienā izmanto NMP dispečeri izsaukumu pieņemšanas, izvērtēšanas, datu uzglabāšanas un atskaišu sagatavošanas procesā.

Papildus esošajām Rīgas reģionālā centra, Vidzemes reģionālā centra, Zemgales reģionālā centra un Latgales reģionālā centra ADIS programmatūras instalācijām tika izveidota ADIS programmatūras instalācija Kurzemes reģionālajā centrā.

Izveidotajām ADIS programmatūras instalācijām tika pievienoti sekojoši NMP punkti:

- ✓ Rīgas instalācijai - Tukums, Kandava;
- ✓ Vidzemes instalācijai - Cēsis, Gulbene, Balvi, Alūksne, Ape;
- ✓ Latgales instalācijai - Preiļi, Līvāni, Aglona, Dagda, Krāslava, Rundēni, Zilupe, Ludza, Kārsava;
- ✓ Zemgales - Bauska, Aizkraukle;
- ✓ Kurzemes instalācijai - Saldus, Talsi.

Tika veikti arī '03' izsaukumu apstrādes uzlabojumi - pārslēgta '03' izsaukumu pieņemšana no atsevišķām NMP brigāžu lokalizācijas vietām uz reģionālajiem centriem:

- ✓ no Tukuma uz Rīgu;
- ✓ no Saldus un Talsiem uz Kuldīgu;
- ✓ no Preiļiem, Ludzas un Krāslavas uz Daugavpili;
- ✓ no Alūksnes un Gulbenes uz Valmieru.

Reģionālajos centros ir uzlaboti *fiksēto telefonu sakari* – uzlikta centrāle Kuldīgā un Valmierā, kā arī sākti plānošanas darbi centrāles uzlikšanai Daugavpilī un Jelgavā.

4.2 Medikamentu, medicīniskā aprīkojuma un OMT nodrošinājums

Medikamentu un medicīniskā aprīkojuma nodrošinājums

Pašvaldību NMP sniedzēju apvienošanas gaitā NMP dienests veica visa pārņemtā medicīniskā aprīkojuma un materiāltehniskā inventāra, tajā skaitā sakaru līdzekļu, rāciju, uzskaiti, novērtējumu un tika plānota nepieciešamā inventāra pakāpeniska nomaiņa atbilstoši finansiālajām iespējām.

Novērtējot NMP brigāžu medicīnisko aprīkojuma, tika konstatēts, ka daudzviet valstī tas ir neatbilstošs noteiktajām prasībām, nolietots vai novecojis. Pateicoties 2009.gadā papildus piešķirtajam finansējumam 427 000 Ls apmērā, laikā no 01.09.2009. līdz 31.12.2009. NMP dienestā ir organizētas 14 iepirkumu procedūras medicīniskā aprīkojuma iegādei, noslēgti līgumi ar piegādātājiem un veiktas šobrīd nepieciešamākās medicīniskā aprīkojuma un inventāra piegādes NMP brigādēm, nosedzot gan tikai pašas kritiskākās vajadzības, tajā skaitā:

Medicīniskās ierīces	Skaitis
Defibrilatori (multifunkcionālas ierīces)	40
Elektrokardiogrāfijas aparāti	30
Perfuzori	50
Vakuuma matračī	50
Elektriskie vakuumsūkņi	50
Manuālās elpināšanas ierīces	152
Sejas maskas elpināšanas ierīcēm	320
Imobilizācijas apkakles bērniem un pieaugušajiem (regulējamas)	150 pieaugušo, 200 bērnu
Medikamentu somas	150
Reanimācijas piederumu somas	100
Sfigmomanometri	100
Elpceļu atsūkšanas mehāniskās ierīces	30
Intraosālās pieejas nodrošināšanas ierīces	20

Viss iegādātais aprīkojums, izņemot intraosālās pieejas nodrošināšanas ierīces, izsniegts NMP dienesta brigādēm vecā, nolietotā vai vispār nebijušā inventāra vietā. Struktūrvienībās, kurās līdz tam šāda veida medicīniskā aprīkojuma nebija, tika nodrošināta

arī personāla apmācība darbam ar jauno aprīkojumu. Veiktas nepieciešamās darbības jauno ierīču tehniskās uzraudzības nodrošināšanai atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Intraosālās pieejas nodrošināšanas ierīces pirmsslimnīcas etapa NMP struktūrvienībās Latvijā līdz šim nekad nav tikušas izmantotas. 2009.gadā iegādātās 20 ierīces tika izsniegtas NMP dienesta reģionālajiem centriem. Ņemot vērā to, ka intraosālās pieejas nodrošināšanas ierīcēm jābūt katras NMP brigādes aprīkojumā, pārējo NMP dienesta brigāžu apgāde ar tām tiks organizēta atbilstoši piešķirtā budžeta apjomam.

Pārskata periodā izstrādāts un pirmo reizi ieviests arī vienots medikamentu saraksts NMP sniegšanai pirmsslimnīcas etapā, kā arī ieviests unificēts medikamentu izkārtojums jaunā parauga medikamentu somās, kas ievērojami atvieglo darba operativitāti izsaukuma izpildes laikā sniedzot neatliekamo medicīnisko palīdzību.

OMT nodrošinājums

2009.gadā NMP dienestā tika izmantoti:

- ✓ 125 operatīvie medicīniskie transportlīdzekļi (turpmāk – OMT);
- ✓ Ārējā piegādātāja transporta resurss (pakalpojums) – 63 OMT ar autovadītājiem;
- ✓ 37 saimnieciskā transporta vienības – transportlīdzekļi, kam nav OMT statusa un kuri ikdienā izmantojami saimnieciskām vajadzībām (lielākā daļa šī autotransporta tiek izmantoti Valsts materiālo rezervju uzturēšanas nodrošināšanai).

2009.gadā NMP dienestā lietotie OMT

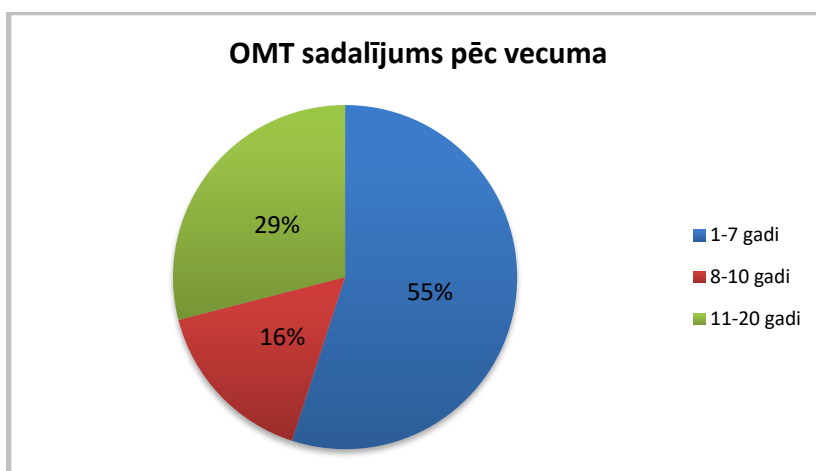
OMT vecums (gados)	Īpašumā	Patapinājumā	Nomā	Līzingā	Pakalpojums, tajā skaitā OMT autovadītāji	Kopā
1 - 5	57	2	0	1		60
6 -7	6	2	1	0		9
8 – 10	15	4	1	0		20
11 – 20	19	15	2	0		36
					63	63
Kopā						188

Lai nodrošinātu autoparka vienību tehnisko atbilstību, automašīnu remontdarbiem, riepu nomainībai un KASKO apdrošināšanai 2009.gadā izmantoti līdzekļi 125 296Ls apmērā. Šāds izmaksu apjoms skaidrojams ar pārņemtā autoparka slikto tehnisko stāvokli, jo automašīnu līdzšinējie saimnieki līdzekļu trūkuma dēļ nav veikuši tehnisko apkopi un remontu atbilstošā līmenī.

Atsevišķi neatliekami specifiski remontdarbi veikti, izmantojot iekšējo NMP dienesta darbinieku kapacitāti.

Definēts optimālais autoparkā esošo transportlīdzekļu nomainīšanas vecums (5 gadi) un noskrējiena robeža (300 000km), pieņemot, ka rezervē esošās automašīnas var būt arī vecākas par 5 gadiem un ar lielāku noskrējieniem. Ņemot vērā pašreizējās iespējas, uz laiku nolemts

iepirkumu procedūru un pārējās izmaiņas autoparkā veikt, balstoties uz OMT vecuma robežu - 7 gadi.

15.attēls. OMT sadalījums pēc vecuma NMP dienestā.

Uzsākts darbs pie apjomīga autoparka resursu vadības instrumenta izstrādes. Autoparka pārņemšanas laikā strādāts arī pie pārskatāmu datu uzkrāšanas, kas galvenokārt nodrošina:

- ✓ transportlīdzekļu, riepu, polišu, u.c. reģistrus;
- ✓ centralizētu darbu plānošanas un izpildes kontroles funkciju;
- ✓ degvielas saimniecības vadību;
- ✓ izdevumu uzskaiti un „borta žurnālus”.

Plānots datu vadības rīku ieviest kā atsevišķu datorprogrammu, vai arī iekļaujot to ERAF projektā kā atsevišķu sadaļu.

4.3 Personāla apmācības plānošana un organizēšana

Lai NMP dienestā nodrošinātu personāla apmācību organizēšanu un kvalifikācijas uzturēšanu, 2009. gadā kā NMP dienesta struktūrvienība tika izveidots Medicīniskās kvalifikācijas un mācību centrs. Medicīniskās kvalifikācijas un mācību centram ir būtiska loma kvalitatīvas medicīniskās palīdzības nodrošināšanā, ieviešot dienestā vienotus NMP sniegšanas principus un algoritmus.

Pārņemot pirmsslimnīcas etapa NMP funkciju no pašvaldību NMP pakalpojumu sniedzējiem, vispirms katrā vietā tika izvērtētas medicīniskā personāla teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas, lai noskaidrotu papildus apmācību vajadzības. Pārskata periodā šāds novērtējums veikts vairāk kā 500 NMP brigāžu darbiniekiem, kuri uzsāka darbu NMP dienestā.

Viena no NMP dienesta funkcijām ir organizēt apmācības neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā. Laikā no 16.04.2009. līdz 31.12.2009. tika organizēta NMP dienesta ārstniecības personu kvalifikāciju paaugstināšana sekojošās apmācībās:

Apmācība	Apmācīto ārstniecības personu skaits
„Neatliekamā medicīniskā palīdzība, katastrofu medicīna un medicīniskā aprīkojuma praktiskā pielietošana” – pirmreizēja apmācība	73
„Neatliekamā medicīniskā palīdzība, katastrofu medicīna un medicīniskā aprīkojuma praktiskā pielietošana” – atkārtota apmācība	51
„Praktiskā elektrokardiogrāfija” – pirmreizēja apmācība	31
„Praktiskā elektrokardiogrāfija” – atkārtota apmācība	46
„NMP traumu guvušam pacientam”- pirmreizēja apmācība	46
„NMP traumu guvušam pacientam”- atkārtota apmācība	26
„Padziļinātā kardiopulmonālā reanimācija” – pirmreizēja apmācība	26
„Padziļinātā kardiopulmonālā reanimācija” – atkārtota apmācība	52
"Agrīnā intensīvā terapija un reanimācija pediatrijā" - pirmreizējā apmācība	16
KOPĀ	367

NMP nodrošināšana pirmsslimnīcas etapā ir komandas darbs, tādēļ tas nav iedomājams bez operatīvo medicīnisko transportlīdzekļu (turpmāk - OMT) vadītāju līdzdalības un atbalsta. No 16.04.2009.līdz 31.12.2009. paplašinātajā pirmās palīdzības sniegšanā tika apmācīti un ieskaiti nokārtoja 179 OMT vadītāji.

NMP dienesta ietvaros tika organizētas personāla apmācības arī par jautājumiem, kas saistīti ar vienotu principu ieviešanu NMP darba organizācijā, tajā skaitā NMP dienesta vecāko dežūrārstu apmācības par operatīvā darba organizēšanu, vadīšanu un pārvaldību reģionā, apmācības par dispečeru un NMP brigāžu mediķu darba organizāciju un savstarpējo sadarbību reģiona līmenī un starp reģioniem u.c.

Bez tam NMP dienesta ārstniecības personas pilnveidoja kvalifikāciju semināros:

- 1) „Mākslīgās plaušu ventilācijas nodrošināšana pirmsslimnīcas etapā”;
- 2) „Ievainotu kaujinieku atbrīvošana no speciāliem aizsardzības līdzekļiem neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanai”;
- 3) „Dzemdniecība – pirmsslimnīcas etaps”;
- 4) „Transvenozās kardiostimulācijas nodrošināšana”.

Panākta vienošanās ar atsevišķām medicīnas koledžām par studentu kvalifikācijas prakses norisi NMP dienestā NMP brigāžu sastāvā. Tādejādi tiks paplašinātas studentu teorētiskās zināšanas un pilnveidotas praktiskās iemaņas, darbojoties reālās kritiskās ikdienišķās un arī ārkārtas situācijās.

Sākta sadarbība ar profesionālajām asociācijām vadlīniju un rekomendāciju izstrādei – sadarbībā ar Kardiologu biedrību ir pilnveidotas biedrības izstrādātās vadlīnijas par neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu pirmsslimnīcas etapā slimniekiem ar akūtu koronāru sindromu, lai tās ieviestu NMP dienesta NMP brigāžu darbā visā valstī.

2010.gadā plānota vadlīniju izstrādāšana:

- ✓ dzemdniecībā – „Neatliekamā medicīniskā palīdzība un taktika primāras pēcdzemdību asiņošanas gadījumā pirmsslimnīcas etapā” ;
- ✓ psihiatrijā – „Neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšana pirmsslimnīcas etapā pacientiem ar aizdomām par garīgās veselības traucējumiem”;
- ✓ ķirurģijā – „Neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšana pirmsslimnīcas etapā pacientiem ar akūtu ķirurģisku patoloģiju”.

4.4 Katastrofu medicīnas sistēmas darbības plānošana un organizēšana

Gatavības nodrošināšana ārkārtas medicīniskajām situācijām

Lai uzlabotu gatavību ārkārtas medicīniskajām situācijām, 2009.gadā tika pilnveidota un aktualizēta informācija katastrofu medicīnas resursu datu bāzei „Ārstniecības iestāžu resursu nodrošinājums ārkārtas medicīnisko situāciju gadījumos”, kā arī notika darbs pie normatīvo aktu un sadarbības plānu izstrādāšanas un pilnveidošanas:

✓ izstrādāti un ar Drošības policiju saskaņoti katastrofu medicīnas rīcības plāni Pretterorisma plānu „Kuģis”, „Lidmašīna” un „Objekts” ieviešanas gadījumā;

✓ turpināts darbs pie Ministru kabineta noteikumu projekta „Katastrofu medicīnas sistēmas organizēšanas noteikumi” un Valsts katastrofu medicīnas plāna projekta izstrādes - ņemot vērā Veselības ministrijas padotības iestāžu reorganizāciju 2009. gadā, Ministru kabineta noteikumu projektā veiktas redakcionālas un saturiskas izmaiņas, kas darba procesā saskaņotas ar V/a “Latvijas infektoloģijas centrs”, Pašvaldību savienību un slimnīcu speciālistiem;

✓ lai nodrošinātu Mobilizācijas likuma nosacījumu izpildi sniegti ieteikumi Veselības ministrijai par katastrofu medicīnas sistēmu grozījumiem sekojošos Ministru kabineta noteikumos:

1) Noteikumi par mobilizējamo civilās aizsardzības formējumu veidošanas kārtību un finansējumu;

2) Noteikumi par mobilizācijas pieprasījumiem;

3) Noteikumi par mobilizācijas gatavības pārbaudēm un mobilizācijas mācībām;

4) Noteikumi par neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanu un pretepidēmijas pasākumiem, medikamentu nodrošinājuma sistēmas sagatavošanu un darbu valsts apdraudējuma gadījumā;

✓ sniegti priekšlikumi Veselības ministrijai par likumprojektiem “Grozījumi Nacionālo bruņoto spēku likumā” un “Grozījumi Militārā dienesta likumā”;

✓ sniegti priekšlikumi Veselības ministrijai Ministru kabineta noteikumu projekta virzīšanai valsts sekretāru sanāsmē „Ātrās reaģēšanas un medicīniskā atbalsta vienību izveidošanas, uzturēšanas, apmācīšanas, finansēšanas, sociālo garantiju noteikšanas un starptautiskās palīdzības sniegšanā iesaistīšanas kārtība”.

Gatavības nodrošināšana sabiedrības veselības apdraudējuma gadījumos

Saskaņā ar MK 29.07.2009. rīkojumu Nr.509 „Par Veselības ministrijas padotībā esošo valsts pārvaldes iestāžu reorganizāciju” ar 2009.gada 1.septembri Katastrofu medicīnas centrs pārņēma sekojošas V/a „Sabiedrības veselības aģentūra” funkcijas:

✓ ārkārtējo situāciju pārvaldīšanas koordinēšana, ja rodas draudi sabiedrības veselībai;

✓ Pasaules Veselības organizācijas koordinācijas punkta funkciju nodrošināšana Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu darbības jomā.

Lai nodrošinātu gatavību ārkārtas situāciju pārvaldīšanas koordinēšanai sabiedrības veselības apdraudējumu gadījumos, 2009.gadā notika darbs pie normatīvo aktu un sadarbības algoritmu izstrādāšanas un pilnveidošanas:

✓ aktualizēts Veselības ministrijas Gripas pandēmijas gatavības plāns sakarā ar jaunās gripas A(H1N1) izplatību un pandēmijas izsludināšanu Eiropā;

✓ izstrādāts un iesniegts saskaņošanai Veselības ministrijā MK noteikumu projekts „Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu veikšanas kārtība”;

✓ izstrādāts un iesniegts Veselības ministrijā Valsts institūciju informācijas apmaiņas shēmas projekts „Valsts institūciju informācijas apmaiņas shēma reaģēšanas nodrošināšanai bīstamās infekcijas slimības un citu infekcijas slimību ar ievērojamu un grūti kontrolējamu infekcijas izplatīšanās potenciālu uzliesmojumi (to draudi)”;

✓ izstrādāts un 2009. gada 28. oktobrī saskaņots savstarpējās informācijas aprites algoritms ar Latvijas infektoloģijas centru, kā arī aktualizēta kontaktinformācija ar citiem atbildīgajiem dienestiem (VUGD, Drošības policija, Vides ministrija, Valsts robežsardze, Pārtikas un veterinārais dienests, Veselības inspekcija), lai nodrošinātu operatīvās informācijas apmaiņu un reaģēšanu sabiedrības veselības apdraudējumu un ārkārtas situāciju gadījumā;

Nodrošināta dalība ar sabiedrības veselības aizsardzību saistītos pasākumos:

✓ dalība starpnozaru gripas pandēmijas gatavības plānošanas komisijā, sagatavojot un sniedzot ziņojumus par aktuālo situāciju saistībā ar jaunās gripas A(H1N1) izplatību, kā arī sniedzot priekšlikumus gatavības pilnveidošanai;

✓ plānots un organizēts Latvijā Eiropas Komisijas un Anglijas Veselības aizsardzības aģentūras pētījums rīcības novērtēšanai jaunās gripas A(H1N1) izplatības kontrolei un ierobežošanai pirmajos trīs uzliesmojuma mēnešos, sadarbībā ar V/a ‘Latvijas infektoloģijas centrs’ sagatavots un iesniegts ziņojums Anglijas Veselības aizsardzības aģentūrai par jaunās gripas izplatību Latvijā;

Oktobrī un novembrī tika plānotas un starpministriju līmenī koordinētas reģionālā līmeņa teorētiskās civilās aizsardzības mācības „Par rīcību gripas A(H1N1) pandēmijas gadījumā”, saskaņā ar Ministru prezidenta rīkojumu Nr. 472 „Par civilās aizsardzības mācību vadītāju”. Plānošanas laikā izstrādāta mācību programma, norises plāns un sagatavots mācību scenārijs par gripas izplatīšanos Daugavpilī. Sagatavoto mācību praktiskā realizācija tika pārcelta uz 2010. gadu sakarā ar saslīkstības ar gripu paaugstināšanos plānotajā mācību laikā novembrī.

Katastrofu medicīnas centra mājas lapa www.kmc.gov.lv papildināta ar sadaļu ‘Ārkārtas situācijas’, kurā izvietoti informatīvie materiāli par iespējamām ārkārtas medicīniskajām un sabiedrības veselības apdraudējuma situācijām Latvijā – ‘Gripas pandēmija’, ‘Bīstamās infekcijas slimības’, ‘Ķīmisko aģentu apdraudējumi’, ‘Dabas stihiju izraisīti apdraudējumi’.

Valsts materiālo rezervju medicīnisko resursu nodrošināšana ārkārtas medicīniskām situācijām

Lai nodrošinātu Valsts materiālo rezervju uzturēšanu, 2009.gadā veiktas sekojošas darbības:

✓ organizēta, koordinēta un nodrošināta Valsts materiālo rezervju medicīnisko ierīču, medicīnisko materiālu un medikamentu glabāšana, atjaunošana un nomenklatūras precizēšana;

✓ organizēti un veikti Valsts materiālo rezervju medicīnisko ierīču, medicīnisko materiālu un medikamentu iepirkumi to atjaunināšanai;

✓ izstrādātas specifikācijas Valsts materiālo rezervju nomenklatūrā esošo medicīnisko ierīču, medicīnisko materiālu un medikamentu iegādei;

- ✓ izstrādāta valsts medicīnisko rezervju, medicīnisko ierīču un medikamentu paātrinātās izsniegšanas kārtība (plāns);
- ✓ optimizēta medicīnisko ierīču, medicīnisko materiālu un medikamentu glabāšana operatīvai izsniegšanai ārkārtas medicīniskajās situācijās;
- ✓ sagatavoti priekšlikumi un iesniegti Veselības ministrijā par Valsts materiālo rezervju nomenklatūrā esošajām medicīniskām ierīcēm, medicīniskajiem materiāliem, medikamentiem un to daudzumiem saskaņā ar jaunākajām vadlīnijām civilajā un militārajā medicīnā, kā arī profesionālo medicīnisko asociāciju un starptautisko institūciju ieteikumiem;
- ✓ organizēta un veikta Valsts materiālās rezervēs esošo medicīnisko ierīču un medicīnisko materiālu pielietojamības izvērtēšana kopā ar profesionālām medicīniskām asociācijām un citiem speciālistiem izmantošanai ārkārtas medicīniskās situācijās, uz ko pamatojoties tiek veiktas izmaiņas nomenklatūra;
- ✓ veikta Valsts materiālo rezervju medicīnisko ierīču, medicīnisko materiālu un medikamentu atjaunošanas plāna izstrāde, plāns iesniegts VM un IeM;
- ✓ organizēta un veikta Valsts materiālo rezervju medicīnisko ierīču, medicīnisko materiālu un medikamentu komplektācija operatīvai izmantošanai ārkārtas medicīniskās situācijās;
- ✓ 2 reizes gadā koordinētas, organizētas un veiktas Valsts materiālo rezervju noliktavu personāla instruktāžas un treniņi noliktavās esošā medicīniskā aprīkojuma konservācijai, uzglabāšanai un sagatavošanai darbam un izmantošanai ārkārtas medicīniskās situācijās;
- ✓ koordinēti, organizēti un veikti ārkārtas situāciju seku likvidācijā iesaistīto institūciju (VUGD, NBS Zemessardze) un noliktavu personāla treniņi darbam ar rezervēs esošo aprīkojumu (dezinfekcijas iekārtas u.c.) Valsts materiālo rezervju noliktavā Dobelē 2009.gada 19. augustā, veikta treniņu analīze un sagatavota instrukcija par dezinfekcijas iekārtu izmantošanu.
- ✓ 2009. gada decembrī saņemts un novietots glabāšanā humānās palīdzības medikamentu sūtījums no Pasauls Veselības organizācijas - 10120 oriģināli 'Tamiflu' 75mg pa 10 kapsulām oriģinālā (blisterī);

Valsts materiālās rezerves 2009.gadā izmantotas:

- ✓ ķīmiskās vielas noplūdes laikā (22.-23.07.2009.) Kundziņsalā sagatavotas izsniegšanai Valsts materiālās rezervēs esošās medicīniskās ierīces (mākslīgās plaušu elpināšanas aparāti u.c.);
- ✓ pamatojoties uz Valsts materiālo rezervju likuma III nodaļas 10. panta 1. punktu Valsts materiālās rezervēs esošie mākslīgās plaušu ventilācijas aparāti tika izmantoti neatliekamo glābšanas pasākumu izpildei - pacientu mākslīgās plaušu ventilācijas nodrošināšanai (gripas pandēmijas laikā Jēkabpils slimnīcā, dzīvībai svarīgu funkciju nodrošināšanai pacientiem kritiskā stāvoklī NRC „Vaivari”);
- ✓ novembrī sagatavota un decembrī izsniegta humānās palīdzības krava Ukrainas republikai;

Sadarbība ar dienestiem un citu ministriju struktūrvienībām medicīniskā aprīkojuma nodrošināšanā, pielietošanā un pilnveidošanā gatavības nodrošināšanai ārkārtas situācijām

Lai nodrošinātu medicīniskā aprīkojuma savietojamību, Rīcības plānu un Sadarbības plānu izpildi, tika koordinēta, organizēta un veikta sadarbība ar glābšanas un operatīviem dienestiem un citām ārkārtas situāciju pārvaldīšanā iesaistītām institūcijām (NBS Medicīnas pārvaldi, NBS Aviācijas bāzi Jūras glābšanas koordinācijas centru - MRCC u.c. NBS

strukturvienībām, VUGD, policiju u.c.) medicīniskā aprīkojuma un medikamentu nodrošināšanas jomā:

- ✓ izstrādāti priekšlikumi un eksperta slēdzieni NBS Medicīnas pārvaldei par medikamentu, medicīnisko materiālu un medicīnisko ierīču iegādi, pielietošanu un modernizāciju un iesniegti NBS;

- ✓ izstrādāti priekšlikumi glābšanas dienestiem par medicīniskā aprīkojuma iegādi, izmantošanu un modernizāciju;

- ✓ organizēta un veikta uz glābšanas helikoptera esošā gaisa medicīniskās transportēšanas nodrošināšanai izmantojamā medicīniskā aprīkojuma uzturēšanas uzraudzība un apkope NBS Aviācijas bāzē Lielvārdē saskaņā ar Sadarbības līgumu un citiem normatīviem aktiem;

- ✓ izstrādāti priekšlikumi medicīniskā aprīkojuma iegādei uz NBS glābšanas helikopteriem un iesniegti NBS;

- ✓ organizēti un veikti glābēju treniņi 2009. gada janvārī un septembrī uz glābšanas helikoptera esošā medicīniskā aprīkojuma izmantošanā Aviācijas bāzē Lielvārdē;

- ✓ kopā ar NBS Aviācijas bāzi un pašvaldībām koordinēta glābšanas helikopteru nosēšanās laukumu un slimnīcu heliportu uzturēšana, tiek uzturēta to datu bāze;

- ✓ Sagatavoti priekšlikumi par medicīnisko aprīkojumu starptautiskām operācijām un iesniegti Aizsardzības ministrijā;

- ✓ Sagatavoti priekšlikumi militārā paramediķa profesijas standarta projektam un iesniegti NBS Medicīnas pārvaldei;

- ✓ saskaņā ar VUGD uzdevumu izvērtēti un sagatavoti priekšlikumi diviem bīstamo objektu civilās aizsardzības pasākumu un glābšanas darbu plāniem;

- ✓ piedalīšanās Latvijas - Baltkrievijas darba grupas "Par sadarbību katastrofu, dabas stihiju, citu ārkārtēju situāciju novēršanas, kā arī to seku likvidācijas jomā" darbā (pamatojoties uz MK rīkojumu) Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā;

- ✓ piedalīšanās ārkārtas situācijas mācībās 2009. gada septembrī Starptautiskajā lidostā "Rīga" (mācību novērtēšana, analīzes un priekšlikumu sagatavošana pirmās palīdzības un NMP sniegšanā un medicīniskā aprīkojuma lietošanā mācībās iesaistītajiem dienestiem).

4.5 Starptautiskā sadarbība

Nodrošināta Latvijas dalība Eiropas Savienības agrīnās brīdināšanas sistēmas "Rapid Alert System for biological and chemical agent attacks" (RAS-BICHAT) uzturēšanā un koordinācijā.

Veikta RAS-BICHAT kontaktinformācijas aktualizēšana un pārbaudes tests. Nodrošināta iespēja savlaicīgi saņemt un nosūtīt informāciju par potenciālajiem un esošajiem sabiedrības veselības apdraudējumiem Eiropas Savienības ietvaros, lai savlaicīgi un operatīvi reaģētu uz draudiem Latvijā.

Pārstāvot Latviju, dalība 2 Eiropas Komisijas Veselības drošības komitejas un tās apakšsekciju plenārsēdēs un darba sanāksmēs, nodrošinot informācijas apmaiņu, dokumentu un ziņojumu apspriešanu un darba uzdevumu veikšanu kompetences ietvaros. Dalība 12 Veselības drošības komitejas audiokonferencēs par gatavības un rīcības jautājumiem saistībā ar ārkārtas sabiedrības veselības apdraudējumiem. Regulāra iepazīšanās ar Veselības drošības komitejas un apakšsekciju sanāksmju protokoliem, lēmumiem un aktuālāko informāciju.

Nodrošinātas Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (SVAN) kontaktpunkta funkcijas: veikta PVO gadījumu ziņošanas sistēmas tīkla kontaktinformācijas aktualizēšana un nodrošināta iespēja savlaicīgi saņemt un nosūtīt informāciju par potenciālajiem un

esošajiem sabiedrības veselības apdraudējumiem PVO ietvaros, lai savlaicīgi un operatīvi reaģētu uz draudiem Latvijā.

Nodrošināta atbildīgās institūcijas funkciju veikšana un pārstāvniecība ECDC par gatavības un reaģēšanas jautājumiem saistībā ar sabiedrības veselības apdraudējumu pārvaldīšanu: aktualizēta kontaktinformācija, dalība atbildīgo institūciju darba sanāksmē Zviedrijā, piedaloties darba novērtēšanā, secinājumu un priekšlikumu sagatavošanā turpmākai sadarbībai.

Dalība NATO Apvienotās medicīniskās komitejas darbā, nodrošinot informācijas apmaiņu saistībā ar katastrofu medicīnas sistēmas nodrošināšanu Latvijā kā NATO dalībvalstī, dokumentu un ziņojumu apspriešanu un darba uzdevumu veikšanu kompetences ietvaros.

Dalība ES un Zviedrijas projektā „Krīžu komunikācija ar sabiedrību”, kā rezultātā tika apmācīti divi Dienesta speciālisti krīžu komunikācijā.

Michigan-Latvian Partnership ietvaros – ASV kolēģu vizīte Latvijā un Latvijas pārstāvja vizīte Mičiganas štatā, ASV par Katastrofu medicīnas mācību plānošanu. Organizēta sadarbība un koordinācija ar iesaistītajām institūcijām (tai skaitā, ārstniecības iestādēm) un ārstniecības personālu, lai sekmīgi nodrošinātu ASV Mičiganas štata militārpersonu vizīti Latvijā.

Sadarbība ar Izraēlas Rambam hospitāļa Traumas centru katastrofu medicīnas jomā.

5 NMP dienesta kvalitātes vadības sistēma

2009.gada 6.martā tika noslēgta vienošanās par ESF projekta „Kvalitātes vadības sistēmas izveidošana, ieviešana un sertificēšana Katastrofu medicīnas centrā” īstenošanu (id. Nr. 1DP/1.5.1.3.1/08/APIA/SIF/025/06). Sākotnēji projekta īstenošanas un attiecināmo izmaksu periods bija no 2009.gada 1.aprīļa līdz 2010. gada martam, bet sakarā ar ekonomisko situāciju valstī līgumā tika veikti grozījumi un projekta īstenošanas un attiecināmo izmaksu periods tika noteikts no 2009.gada 19.oktobra līdz 2010.gada 30.jūnijam. Projekta īstenošanai apstiprinātās izmaksas ir LVL 23 805 jeb 100%, kuru sadalījums pa finansēšanas avotiem ir sekojošs: attiecināmais ESF finansējums – LVL 20 234,25 jeb 85% no Projekta kopējām attiecināmām izmaksām un attiecināmais valsts budžeta finansējums – LVL 3 570,75 jeb 15% no Projekta kopējām attiecināmām izmaksām.

Projekta mērķis bija izveidot, ieviest un sertificēt elektroniski lietojamu kvalitātes vadības sistēmu (turpmāk - KVS) Katastrofu medicīnas centrā. Taču pamatojoties uz 2009.gada 9.novembra Ministru Kabineta rīkojumu Nr.766 „Par Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta un Katastrofu medicīnas centra reorganizāciju”, ar š.g. 1. decembri Neatliekamās medicīnas palīdzības dienests un Katastrofu medicīnas centrs tika apvienoti un izveidota jauna Veselības ministrijas pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde – NMP dienests. Tika veikti grozījumi 06.03.2009. projekta Nr.1DP/1.5.3.1/08/APIA/SIF/025/06 „Kvalitātes vadības sistēmas izveidošana, ieviešana un sertificēšana Katastrofu medicīnas centrā” vienošanās dokumentā, izsakot jaunā redakcijā projekta nosaukumu „Kvalitātes vadības sistēmas izveidošana, ieviešana un sertificēšana Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā” un kā finansējuma saņēmējs un saistību pārņēmējs, saskaņā ar 2009. gada 9. novembra Ministru Kabineta rīkojuma Nr.766 „Par Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta un Katastrofu medicīnas centra reorganizāciju” 2.punktu, tika norādīts NMP dienests

Projekta plānotie rezultāti:

- ✓ izveidota KVS rokasgrāmata (elektroniska),
- ✓ apmācīti NMP dienesta darbinieki,
- ✓ iegūts ISO 9001 sertifikāts.

Projekta ietvaros tika veikts iepirkums „Darbinieku apmācība un konsultācijas elektroniskās kvalitātes vadības sistēmas izveidošanai un ieviešanai Katastrofu medicīnas centrā”, saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 8.panta astoto daļu, piemērojot 2.pielikuma B sadaļu un 2009.gada 16.novembrī tika noslēgts līgums Nr. 2547 ar SIA „Zygon Baltic Consulting” par darbinieku apmācību un konsultāciju pakalpojumu sniegšanu elektroniskās kvalitātes vadības sistēmas izveidošanai un ieviešanai Katastrofu medicīnas centrā.

Sabiedrības integrācijas fondā tika iesniegts un pieņemts Projekta 1.progresa ziņojums un maksājuma pieprasījums. Atskaites periodā (19.10.2009. – 31.12.2009.) „Zygon Baltic Consulting” konsultanti, sadarbojoties ar Kvalitātes vadītāju, veica vadības sistēmas analīzi un tika sagatavots ziņojums par esošās vadības sistēmas novērtējumu un atbilstību starptautiskā standarta ISO 9001 prasībām, kā arī izstrādāts procesu saraksts, KVS struktūra un KVS izveidošanas un ieviešanas plāns, nosakot termiņus un atbildīgos. Pilnībā īstenota aktivitāte „Atbildīgo par KVS procedūrām apmācība” un uzsākta aktivitātes „Procedūru un citas nepieciešamās dokumentācijas sagatavošana” īstenošana.

6 Budžeta informācija

6.1 Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

6.1.1 NMP dienesta finansējums un tā izlietojums

Finansējuma pārdale NMP dienesta funkciju nodrošināšanai notiek saskaņā ar 19.12.2006. MK noteikumiem Nr.1046 „Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība”. Veselības norēķinu centrs (Valsts obligātās veselības apdrošināšanas aģentūras saistību pārņēmējs) pārtrauc līgumattiecības par pirmsslimnīcas NMP sniegšanu ar to teritoriju ārstniecības iestādēm, kur šo funkciju pārņem NMP dienests un funkcijai paredzētais finansējums tiek novirzīts NMP dienestam.

Finansējums NMP dienestam funkcijas nodrošināšanai tiek piešķirts no budžeta programmas „Veselības aprūpes nodrošināšana”, apakšprogrammas „Ārstniecība” līdzekļiem. NMP dienesta 2009.gada finansējumu veidoja valsts pamatbudžeta dotācija - 10 769 643 Ls, kā arī plānotie ieņēmumi no sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem - 240 449 Ls.

Nr.p.k.	Finanšu līdzekļi	2009. pārskata gads	
		Apstiprināts budžetā	Faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai	11 010 092	10 905 512
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	10 769 643	10 769 643
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	240 449	135 869
2.	Izdevumi kopā	11 004 727	10 905 374
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	10 401 926	10 312 402
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	10 354 745	10 265 373
2.1.2.	Procentu izdevumi	386	234
2.1.3.	Subsīdijas, dotācijas	46 795	46 795
2.2.4.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	602 801	592 972

NMP dienesta 2009.gada kopējie izdevumi bija 10 905 374Ls, t.sk. uzturēšanas izdevumi 10 312 402Ls. Uzturēšanas izdevumus galvenokārt veidoja finanšu līdzekļi atlīdzībai 6 880 760Ls, kas ir 66,72% no kopējiem uzturēšanas izdevumiem, un preces un pakalpojumi 3 384 612Ls (32,82% no kopējiem uzturēšanas izdevumiem). Izdevumi kapitālieguldījumiem 592 072Ls. Kopējo izdevumu plāns tika izpildīts par 99,01%.

Maksas pakalpojumu un citi pašu ieņēmumu neizpilde par 104 580Ls (43,95% no plānotā) galvenokārt ir saistīta ar reorganizētā Katastrofu medicīnas centra funkciju pārņemšanu, tādejādi palielinot maksas pakalpojumu plānu, kā arī NMP dienesta politikas maiņu attiecībā uz nepamatotiem izsaukumiem.

6.1.2 Katastrofu medicīnas centra finansējums un tā izlietojums

Finansējums Katastrofu medicīnas centra funkciju nodrošināšanai tika piešķirts no budžeta programmas „Veselības aprūpes nodrošināšana” apakšprogrammas „Ārstniecība” līdzekļiem. Katastrofu medicīnas centra 2009.gada 11 mēnešu (janvāris – novembris) finansējumu veidoja valsts pamatbudžeta dotācija – 2 619 879 Ls, un ieņēmumi no sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem – 139 480 Ls.

Nr.p.k.	Finanšu līdzekļi	2009.gada pārskats par 11 mēnešiem (janvāris-novembris)	
		Apstiprināts budžetā	Faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai	2 759 359	2 724 460
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	2 619 879	2 619 879
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	139 480	104 581
2.	Izdevumi kopā	2 755 186	2 725 651
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	2 627 785	2 619 526
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	127 401	106125
3.	Finansiālā balance	4 173	

Katastrofu medicīnas centra 2009.gada 11 mēnešu kopējie izdevumi bija 2 724 460 Ls, t.sk. uzturēšanas izdevumi 2 619 526 Ls. Uzturēšanas izdevumus galvenokārt veidoja finanšu līdzekļi atlīdzībai 2 244 263Ls, kas bija 85,67% no kopējiem uzturēšanas izdevumiem, un preces un pakalpojumi 375 262 Ls (14,33% no kopējiem uzturēšanas izdevumiem). Preces un pakalpojumos galvenās izdevumu pozīcijas bija kurināmais Ls 92 312 (24,59% no kopējiem izdevumiem precēm un pakalpojumiem) un izdevumi pozīcijā medicīniskie instrumenti 59 860 Ls (15,95 % no kopējiem izdevumiem precēm un pakalpojumiem). Izdevumi kapitālieguldījumiem bija 106 125 Ls. Katastrofu medicīnas centra kopējo izdevumu plāns 2009.gada 11 mēnešos tika izpildīts par 98,93%.

Maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu neizpildes par 34 899 Ls (25,02% no plānotā) galvenokārt bija saistītas ar OMD maksas izsaukumu samazināšanos.

Katastrofu medicīnas centram atbilstoši nolikumam, kā viena no funkcijām bija glabāt medicīnisko ierīču un medikamentu valsts materiālās rezerves, lai īstenotu iepriekšminētās funkcijas izpildi KMC bija jāuzglabā, jāuzskaita un jāatjaunina medicīnisko ierīču un medikamentu valsts materiālās rezerves, kā arī jāorganizē to realizēšanu. 2009 gada 11 mēnešos veikti zāļu un medicīnas iekārtu iepirkumi par 86 548,33 Ls un realizētas medicīniskās materiālās vērtības par 75 647,83 Ls.

6.2 Par valsts investīciju un ES ieguldījumu programmu projektiem

2009.gada 6.aprīlī noslēgta vienošanās starp Veselības statistikas un medicīnas tehnoloģiju valsts aģentūru un Neatliekamās medicīniskās palīdzības (NMP) dienestu par Eiropas Reģionālas attīstības fonda (ERAF) līdzfinansēta projekta „Vienotas neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas vadības informācijas sistēmas un dispečeru centru izveide” īstenošanu.

ERAF finansētā projekta mērķis ir būtiski uzlabot neatliekamās medicīniskās palīdzības saņemšanu ikdienā un ārkārtas situācijās iedzīvotājiem visā Latvijā, centralizējot NMP un katastrofu medicīnas sistēmas vadību ar mūsdienīgu informācijas tehnoloģiju palīdzību. Tā ietvaros ir paredzēts izstrādāt un ieviest vienotu NMP vadības informācijas sistēmu, iegādāties un uzstādīt tās darbināšanai nepieciešamās mūsdienīgās tehnoloģijas un aprīkojumu, kā arī izveidot atbilstošu NMP dienesta infrastruktūru ar vienu vadības un dispečeru centru un pieciem reģionālajiem vadības un dispečeru centriem. Projektā paredzēts NMP dienesta reģionālos centrus veidot Rīgā, Valmierā, Kuldīgā, Daugavpilī un Jelgavā.

Projekta aktivitāšu ieviešanas progress 2009.gadā

1. Informācijas un publicitātes pasākumi:

✓ Noslēgts līgums par informatīvo bukletu un plakātu izveidošanu, piegādi un izplatīšanu ārstniecības iestādēs un citās sabiedriskās vietās, izstrādāta bukletu un plakātu koncepcija;

✓ Noslēgts līgums par informatīvo semināru organizēšanu - norisinājies informatīvais seminārs Daugavpilī par NMP dienesta izveides procesu un ERAF līdzfinansējumu pirmsslimnīcas NMP attīstībai Latgales reģionā.

2. NMP un KM sistēmas darbības nodrošināšanai nepieciešamās infrastruktūras izveide un aprīkojuma iegāde:

✓ Vidzemes reģionālā vadības un dispečeru centra (turpmāk - RVDC) infrastruktūras izveidei - izstrādāts Vidzemes RVDC rekonstrukcijas tehniskais projekts, ka arī ir veikta tehniskā projekta ekspertīze, sagatavota iepirkumu dokumentācija RVDC rekonstrukcijai;

✓ Latgales RVDC infrastruktūras izveidei - izstrādāts Latgales RVDC centra rekonstrukcijas tehniskais projekts, kā arī ir veikta tehniskā projekta ekspertīze;

✓ Vadības centra infrastruktūras izveidei - izstrādātas funkcionālās prasības infrastruktūrai, uzsākta iepirkumu dokumentācijas sagatavošana tehniskā projekta izstrādei.

3. NMP un KM sistēmas darbības nodrošināšanai nepieciešamās Informācijas sistēmas (turpmāk - IS) izstrāde un IS darbināšanai nepieciešamā aprīkojuma iegāde:

✓ Noslēdzās atklāts konkurss „Informācijas sistēmas adaptācijas, instalācijas un aprobācijas kvalitātes kontrole projekta ”Vienotas neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas vadības informācijas sistēmas un dispečeru centru izveide” ietvaros”, kā rezultātā noslēgta vispārīgā vienošanās ar SIA Ernst&Young Baltic. Līgumi vispārīgās vienošanās ietvaros tiks slēgti saskaņā ar nepieciešamību (saskaņā ar IKT sistēmas iepirkuma gaitu);

✓ Norisēja sarunu procedūra „Informācijas sistēmas izstrāde, adaptācija, instalācija, aprobācija un uzturēšana, informācijas sistēmas infrastruktūras izveide, mobilo brigāžu aprīkojuma iegāde un uzstādīšana projekta "Vienotas neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas vadības informācijas sistēmas un dispečeru centru izveide" ietvaros”, kuras gaitā tika izvēlēti pretendenti un tika lūgts iesniegt piedāvājumu.

7 Personāls

Uz 2009.gada 31.decembri NMP dienestā pavisam nodarbināti darbinieki 2591 amatu vietā. Atbilstoši realizētajai NMP dienesta izveides politikai un pamatnostādņēm, NMP personāls pēc pašvaldības lēmuma, tiek iekļauts NMP dienesta sastāvā, NMP dienestam pārņemot iepriekšējā darba devēja administratīvās un juridiskās saistības – amata nosacījumus, darba atalgojumu un neizmantotos atvaļinājumus. NMP dienesta darbiniekiem saglabājas iespēja strādāt arī papildu slodzes slimnīcā vai citās iestādēs.

Pārņemot NMP personālu no pašvaldību iestādēm, ir izveidojusies situācija, ka dažādos Latvijas reģionos NMP personāls ir nodarbināts ar dažādiem, nevienlīdzīgiem nodarbinātības nosacījumiem. Norisinās darbs pie vienotās darba samaksas sistēmas izveides, ko plānots ieviest ar 2010.gada 1.aprīli.

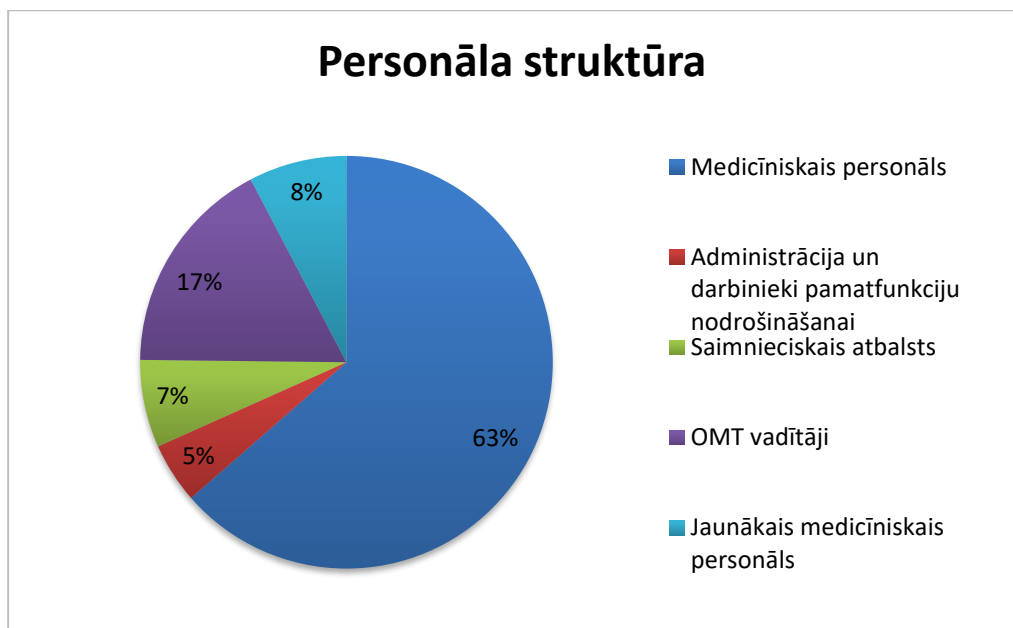
Sadarbībā ar Medicīniskās kvalifikācijas un mācību centru tiek nodrošināta pārņemto darbinieku esošo zināšanu testēšana un apmācība. Ārstniecības personāls atbilstoši nepieciešamībai var izmantot iespēju pilnveidot kvalifikāciju dažādās pārkvalifikācijas programmās darbam NMP.

Apzinoties, ka pieaugs NMP brigāžu personāla slodze un atbildība par pacientiem, reģionālajos centros tiek veidotas papildus ārstu brigādes, meklēti atbilstoši medicīniskā personāla un operatīvā medicīniskā transporta vadītāju pretendenti.

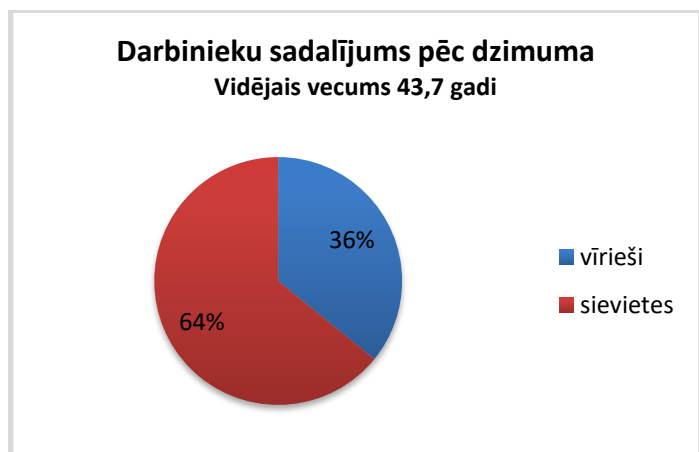
7.1 Darbinieku skaits, struktūra un personāla mainība

Amata vietu skaits NMP dienestā 2009.gadā:

Struktūrvienība	Ārsti	Ārsta palīgi	Medmāsas	Jaunākais medicīniskais personāls	Atbalsta personāls		Darbinieki pamatfunkciju nodrošināšanai		OMT vadītāji	Kopā, amata vietas
					Administrācijas darbinieki	Saimnieciskais atbalsts	MKMC un projektu speciālisti	IT un sakaru speciālisti		
Vadības centrs (t.sk., OMD, MKMC)	121	24	14		39	7	11	5	48	269
Rīgas RC	245	340	68	189	15	40		3		900
Kurzemes RC	7	103	36		6	1		1	63	217
Vidzemes RC	9	217	82		7	10		1	145	471
Latgales RC	28	150	70		10	15		1	117	391
Zemgales RC	5	98	30	10	7	10		1	64	225
VMR noliktavas					16	95			7	118
KOPĀ	415	932	300	199	100	178	11	12	444	2591

16.attēls. NMP dienesta personāla struktūra 2009.gadā.

17.attēls. NMP dienesta darbinieku sadalījums pēc dzimuma 2009.gadā.

7.2 Personāla izglītība

NMP dienestā 30% darbiniekiem ir augstākā izglītība, 60 % vidējā speciālā, un 10% darbiniekiem ir vidējā vai pamatskolas izglītība. Atskaites gadā 3 darbinieki ir ieguvuši maģistra grādu, četri turpina studijas maģistrantūrā specialitātē, četri studē doktorantūrā, divi koledžā, 3 bakalaura programmā.

NMP dienestā personāla apmācību nepieciešamība tiek noteikta atbilstoši darba specifikai un darba procesā identificētajām vajadzībām. Lai savlaicīgi sekotu izmaiņām likumdošanā, darbinieki ir apmeklējuši seminārus „Grozījumi Iepirkumu likumā,” „Darba samaksas likuma piemērošana veselības aprūpē strādājošajiem”. Atskaites periodā budžetā personāla apmācībai līdzekļi netika paredzēti, tāpēc kapacitātes celšanai pārsvarā tika

izmantoti Eiropas struktūrfondu organizētie bezmaksas un Valsts administrācijas skolas organizētie kursi, kā piemēram „Projektu vadība”, „Kvalitātes uzturēšana iestādē” un „Korupcijas novēršana”. 2009.gada decembrī ESF projekta „Kvalitātes vadības sistēmas ieviešana” ietvaros 40 darbinieki ir saņēmuši 48 stundu apmācību par KVS procedūrām. Tāpat vairāki darbinieki ir izmantojuši iespēju noklausīties bezmaksas kursu „Mūsdienīgas veselības aprūpes vadības pilnveidošana”.

7.3 Personāla novērtēšana

NMP dienestā darbinieku novērtēšana 2009.gadā tika organizēta atbilstoši 2005. gada 20.decembra Ministru kabineta noteikumos Nr.995 „Noteikumi par tiešās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas un Centrālās zemes komisijas darbinieku darba samaksas sistēmu un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem un kompensāciju” noteiktajam saskaņā ar 13.02.2001. instrukciju Nr.2 „Ierēdņa darbības un tās rezultātu novērtēšanas kārtība”, izvērtējot darbinieku rezultātus pēc to pārbaudes laika. Šobrīd norisinās dienesta darbinieku novērtēšana par 2009.gada rezultātiem, un atskaites periodā darba grupās izstrādāta novērtēšanas kārtība un veidlapas NMP ārstniecības personālam, OMT autovadītājiem u.c. NMP dienestā nodarbinātajiem. Atbilstoši 22.12.2009. MK noteikumu Nr.1651 „Noteikumi par valsts tiešās pārvaldes iestāžu amatpersonu un darbinieku darba samaksu, kvalifikācijas pakāpēm un to noteikšanas kārtību” 10.1 punktam saskaņoti Veselības ministrijā. Atskaites periodā ir veikta vadītāju apmācība novērtēšanas procesa organizēšanai. NMP ārstniecības personālam tiks piemērota valsts pārvaldes iestādēm noteiktā novērtējuma sistēma ar diapazonu no A (uzrādītās prasmes visās jomās pārsniedz sagaidītos rezultātus) līdz E (prasmju trūkums prasa nekavējošus uzlabojumus). Novērtējuma veidlapās papildus standartizētajiem vērtējumiem iekļauti tādi profesionālās darbības kritēriji kā rīcības atbilstība profesionālajiem algoritmiem un vadlīnijām, precizitāte un korektums aizpildot medicīnisko dokumentāciju, medicīniskās deontoloģijas ievērošana, u.c.

8 Komunikācija ar sabiedrību

Lai sekmētu pašvaldību NMP funkcijas nodošanu NMP dienestam, pārskata periodā organizēti informatīvie semināri pašvaldību vadītājiem un pārstāvjiem un pašvaldību NMP sniedzēju pārstāvjiem Vidzemes reģionā (Valmiera, 17.03.2009.) un Kurzemes reģionā (Kuldīga, 31.03.2009.). Semināru laikā sniegta plaša informācija par vienotā valsts NMP dienesta izveides mērķiem, plānoto attīstību un Eiropas finansējuma (ERAF) ieguldījumu neatliekamās medicīniskās palīdzības darbības uzlabošanā.

Viena no NMP dienesta nozīmīgām komunikācijas mērķauditorijām ir strādājošie pirmsslimnīcas etapa NMP. Tāpēc pašvaldību NMP sniedzēju apvienošanās laikā organizētas gandrīz 30 informatīvās izbraukuma sanāksmes ar NMP dienesta vadības un atbildīgo struktūrvienību pārstāvju piedalīšanos pirms konkrētā pašvaldību NMP sniedzēja iekļaušanās dienestā. Šajās sanāksmēs darbinieki tika informēti par NMP dienesta mērķiem, izveides gaitu, plānoto attīstību, kā arī sniegta atbildes uz daudziem jautājumiem, kas skar personālu līdz ar iekļaušanos un strādāšanu vienotajā dienestā, t.sk. par vienotu darbības principu ieviešanu NMP nodrošināšanā, par vienotas atalgojuma sistēmas nepieciešamību, par NMP dispečeru un izbraukuma brigāžu sadarbību reģiona ietvaros un starp reģioniem, par kvalifikācijas pilnveidošanu dienestā u.c.

Nodrošinot publicitātes pasākumus NMP dienesta realizētā ERAR projekta „Vienotas neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas vadības informācijas sistēmas un dispečeru centru izveide” ietvaros, organizēts reģionālais seminārs par projekta mērķiem, tā norisi un sasniedzamajiem rezultātiem Latgales reģiona pašvaldībām, NMP sniedzējiem,

ārstniecības iestādēm, operatīvajiem dienestiem u.c. (Daugavpils, 25.09.2009.). Tāpat, projekta īstenošanas laikā par projekta norisi un mērķiem informēta plašāka sabiedrība, nodrošinot informācijas sagatavošanu un sniegšanu centrālajiem un reģionālajiem masu medijiem.

Tā kā pārskata periodā tika pārslēgta '03' izsaukumu pieņemšana no atsevišķām NMP brigāžu lokalizācijas vietām uz reģionālajiem centriem un iedzīvotāji neatliekamo medicīnisko palīdzību vairs nevarēja izsaukt pa iepriekš lietotiem astoņzīmju numuriem, savlaicīgi tika īstenoti arī nepieciešamie sabiedrības informēšanas pasākumi bijušajos Tukuma Saldus, Talsu, Preiļu, Ludzas, Krāslavas Alūksnes un Gulbenes rajonos. Katra rajona iedzīvotājiem tika sagatavoti speciāli informatīvi izdales materiāli ('Kā un kādos gadījumos izsaukt *ātro* palīdzību?') un izplatīti ar pašvaldību līdzdalību, tāpat par izmaiņām vairākkārt tika informētas šo rajonu ārstniecības iestādes, ģimenes ārsti, valsts un pašvaldību iestādes un to darbinieki, kā arī centrālie un reģionālie masu mediji.

Pārskata periodā tika nodrošināta plašākas sabiedrības informēšana arī par citām NMP dienesta aktualitātēm neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā, sagatavojot un izplatot informāciju centrālajiem un reģionālajiem masu medijiem, piemēram, par NMP brigāžu pietuvināšanu iedzīvotājiem un visu jauno NMP brigāžu punktu darbības uzsākšanu, par NMP dienesta brigāžu izsaukšanu un ar to saistītajiem maksas jautājumiem, par Profesionālās izvēles dienu NMP dienestā u.c.

Ņemot vērā Katastrofu medicīnas centra reorganizāciju un tā funkciju turpmāku realizēšanu NMP dienestā, pārskata periodā īstentās komunikācijas aktivitātes arī saistībā ar pandēmiskās gripas vīrusa AH1N1 profilakses pasākumiem. Pateicoties Pasaules Veselības Organizācijas pārstāvniecības Latvijā materiālajam atbalstam, sadarbojoties ar Veselības ministriju un v/a „Latvijas Infektoloģijas centrs”, tiks izstrādāta AH1N1 profilaksei veltītu informatīvo materiālu pakete – plakāti un bukleti. Plakāti „*Pandēmiskā gripa A(H1N1) Pasargā sevi un apkārtējos no saslimšanas*” tika sagatavoti 3 valodās (latviešu, krievu un angļu), kopskaitā 10 000 eksemplāri. Buklets „*Pandēmiskā gripa A(H1N1) Pasargā sevi un apkārtējos no saslimšanas*” 10 000 eksemplāru sagatavots latviešu valodā. Sagatavotie materiāli vienkāršā un viegli uztveramā veidā informē par ieteicamajiem profilakses pasākumiem, kā ikviens var pasargāt sevi un apkārtējos no saslimšanas ar pandēmisko gripu, sezonālo gripu, adenovīrusiem, paragripu un daudzām citām infekcijām, kas izplatās ar gaisa pilienu starpniecību. Gripas sezonālā uzliesmojuma laikā informatīvie materiāli Rīgā un, sadarbojoties ar Veselības inspekciju, arī Latvijas reģionos nogādāti un izdalīti izglītības un ārstniecības iestādēm, ģimenes ārstiem, pašvaldībām un valsts pārvaldes iestādēm, vēstniecībām, tūrisma un ēdināšanas uzņēmumiem, privātajiem uzņēmējiem, u.c. interesentiem.

9 Galvenās plānotās aktivitātes 2010.gadā

- ✓ NMP nodrošināšana, koordinēšana un plānošana
- ✓ NMP dienesta darbības paplašināšana un pirmsslimnīcas NMP funkciju pārņemšana no pašvaldībām (Ogre, Liepāja, Rēzekne, Jēkabpils, Dobele, Ventspils, Jūrmala)
- ✓ Autoparka atjaunošana
- ✓ Materiāli tehniskā nodrošinājuma atjaunošana un pilnveidošana
- ✓ Aprīkojuma apmaiņas un rezerves fonda izveide
- ✓ Pirmsslimnīcas NMP nodrošināšanas vadlīniju izstrāde un ieviešana (ķirurgijā, psihiatrijā, dzemdniecībā u.c.)
- ✓ Kvalitātes vadības sistēmas ieviešana
- ✓ ERAF finansēto projektu virzība - būvniecība un IKT sistēmas ieviešana
- ✓ Vienotas darba samaksas ieviešana
- ✓ Vienotas personāla politika izstrāde un ieviešana
- ✓ Vienotas komunikācijas stratēģijas izstrāde un ieviešana
- ✓ Personāla prasmju un iemaņu novērtēšana un pilnveidošana
- ✓ Katastrofu medicīnas sistēmas darbības plānošana un organizēšana
- ✓ NMP nodrošināšana valsts nozīmes pasākumos
  - NATO parlamentārās asamblejas pavasara sēde
  - Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki
  - Vissvētākās Jaunavas Marijas debesīs uzņemšanas svētki Aglonā
- ✓ Piedalīšanās starptautiskajās mācībās
- ✓ Sadarbības līgumu noslēgšana (ar Valsts policiju, NBS, VUGD u.c.)